

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (treće prošireno vijeće)

22. studenoga 2023.*

„Ekonomska i monetarna unija – Bankovna unija – Jedinstveni sanacijski mehanizam za kreditne institucije i određena investicijska društva (SRM) – Sanacija društva Banco Popular Español – SRB-ova odluka kojom se odbija isplatiti odštetu dioničarima i vjerovnicima u odnosu na koje su poduzete sanacijske mjere – Vrednovanje razlike u postupanju – Neovisnost procjenitelja”

U predmetu T-330/20,

ACMO Sàrl, sa sjedištem u Luxembourg (Luksemburg), i ostali tužitelji čija se imena navode u prilogu¹, koje zastupaju T. Soames i I. Prodromou-Stamoudi, odvjetnici, i R. East, *solicitor*,

tužitelji,

protiv

Jedinstvenog sanacijskog odbora (SRB), koji zastupaju M. Fernández Rupérez, A. Lapresta Bienz, L. Forestier i J. Rius Riu, u svojstvu agenata, uz asistenciju H.-G. Kamanna, F. Louisa, V. Del Pozo Espinosa de los Monterosa i L. Hessea, odvjetnikâ,

tuženika,

kojeg podupire

Kraljevina Španjolska, koju zastupa A. Gavela Llopis, u svojstvu agenta,

intervenijent,

OPĆI SUD (treće prošireno vijeće),

u sastavu, tijekom vijećanja, M. van der Woude, predsjednik, G. De Baere (izvjestitelj), G. Steinfatt, K. Kecsmár, i S. Kingston, suci,

tajnik: P. Nuñez Ruiz, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

* Jezik postupka: engleski

¹ Popis ostalih tužitelja priložen je samo verziji koja je dostavljena strankama.

uzimajući u obzir dopis podnesen tajništvu Općeg suda 23. siječnja 2023., kojim je društvo PIMCO Dynamic Income Fund obavijestilo Opći sud o svojem svojstvu univerzalnog sljednika društava PIMCO Income Opportunity Fund i PIMCO Dynamic Credit and Mortgage Income Fund,

uzimajući u obzir dopis podnesen tajništvu Općeg suda 13. studenoga 2023., kojim je društvo Bybrook Capital Badminton Fund LP zatražilo da stupi na mjesto društava Cairn Global Funds PLC i Cairn Special Opportunities Credit Master Fund Limited kao tužitelj u ovom predmetu, s obzirom na to da je drugim strankama omogućeno da podnesu svoja očitovanja,

uzimajući u obzir dopis podnesen tajništvu Općeg suda 16. studenoga 2023., kojim je društvo PIMCO Global Cross-asset Opportunities Master Fund LDC zatražilo da stupi na mjesto društva PHFS series SPC - PHSF VII SP kao tužitelj u ovom predmetu, s obzirom na to da je drugim strankama omogućeno da podnesu svoja očitovanja,

nakon rasprave održane 9. rujna 2022.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Svojom tužbom na temelju članka 263. UFEU-a tužitelji, društvo ACMO Sàrl i druge pravne osobe čija se imena navode u prilogu, zahtijevaju poništenje odluke SRB/EES/2020/52 Jedinственог санацијског одбора (SRB) од 17. оžујка 2020. којом се утврђује треба ли исплатити одштету дioničарима и вјеровницима у односу на које су подузете санацијске мјере повезане с банком Banco Popular Español SA (у даљњем тексту: побјана одлука).

I. Okolnosti spora

- 2 Tužitelji su investicijski fondovi koji su, prije donošenja sanacijskog programa za društvo Banco Popular Español, SA (u daljnjem tekstu: društvo Banco Popular), držali instrumente dodatnog osnovnog kapitala i instrumente dopunskog kapitala tog društva, od kojih neki posredstvom odjeljaka, osim jednog od njih, koji je pravni sljednik subjekta koji je držao obveznice društva Banco Popular.
- 3 Izvršna sjednica SRB-a donijela je 7. lipnja 2017. Odluku SRB/EES/2017/08 o sanacijskom programu za društvo Banco Popular (u daljnjem tekstu: sanacijski program) na temelju Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL 2014., L 225, str. 1. i ispravak SL 2015., L 101, str. 62.).
- 4 Prije donošenja sanacijskog programa 23. svibnja 2017., nakon postupka javne nabave, SRB je angažirao društvo Deloitte Réviseurs d'Entreprises kao procjenitelja (u daljnjem tekstu: društvo procjenitelj), u okviru pripreme moguće sanacije društva Banco Popular. Društvu procjenitelju dodijeljen je poseban ugovor nakon postupka nadmetanja u okviru višestrukog okvirnog ugovora za usluge, koji je SRB potpisao sa šest društava, među kojima je i društvo procjenitelj. U skladu s

- posebnim ugovorom, zadaća društva procjenitelja obuhvaćala je provedbu vrednovanja društva Banco Popular prije moguće sanacije kao i vrednovanje razlike u postupanju predviđeno u članku 20. stavcima 16. do 18. Uredbe br. 806/2014, nakon potencijalne sanacije.
- 5 SRB je 5. lipnja 2017. donio prvo vrednovanje, u skladu s člankom 20. stavkom 5. točkom (a) Uredbe br. 806/2014, a njegova je svrha bila pružanje informacija koje bi omogućile da se utvrdi jesu li ispunjeni uvjeti za pokretanje sanacijskog postupka, kako su definirani člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014.
 - 6 Društvo procjenitelj je 6. lipnja 2017. SRB-u dostavilo drugo vrednovanje (u daljnjem tekstu: vrednovanje 2), izrađeno u skladu s člankom 20. stavkom 10. Uredbe br. 806/2014. Cilj vrednovanja 2 bio je procijeniti vrijednost imovine i obveza društva Banco Popular, dati procjenu postupanja prema dioničarima i vjerovnicima koje bi postojalo da je društvo Banco Popular bilo podvrgnuto redovnom postupku u slučaju nesolventnosti, kao i pružiti informacije koje omogućavaju donošenje odluke o dionicama i vlasničkim instrumentima koje treba prenijeti i koje SRB-u omogućavaju određivanje komercijalnih uvjeta za potrebe instrumenta prodaje poslovanja.
 - 7 U sanacijskom programu, smatrajući da su ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014, SRB je odlučio provesti sanacijski postupak nad društvom Banco Popular. SRB je odlučio otpisati i konvertirati instrumente kapitala društva Banco Popular u skladu s člankom 21. Uredbe br. 806/2014 i primijeniti instrument prodaje poslovanja na temelju članka 24. Uredbe br. 806/2014 prijenosom dionica na stjecatelja.
 - 8 SRB je odlučio poništiti 100 % dionica društva Banco Popular, konvertirati i otpisati cjelokupnu glavnica instrumenata dodatnog osnovnog kapitala koje je izdalo društvo Banco Popular i konvertirati cjelokupnu glavnica instrumenata dopunskog kapitala koje je također izdalo istoimeno društvo u „nove dionice II”. Nakon transparentnog i otvorenog postupka prodaje koji je provelo španjolsko sanacijsko tijelo, Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB, Fond za pravilno restrukturiranje bankarskih institucija, Španjolska), „nove dionice II” prenesene su na društvo Banco Santander SA u zamjenu za plaćanje kupovne cijene od jednog eura. Nakon toga je društvo Banco Santander 28. rujna 2018. univerzalno naslijedilo društvo Banco Popular u okviru spajanja preuzimanjem.
 - 9 Europska komisija 7. lipnja 2017. donijela je Odluku (EU) 2017/1246 o potvrđivanju sanacijskog programa za društvo Banco Popular [S. A.] (SL 2017., L 178, str. 15. i ispravak SL 2017., L 320, str. 31.).
 - 10 Društvo procjenitelj dostavilo je 14. lipnja 2018. SRB-u vrednovanje razlike u postupanju, predviđeno u članku 20. stavcima 16. do 18. Uredbe br. 806/2014, koje je provedeno kako bi se utvrdilo bi li se prema dioničarima i vjerovnicima postupalo bolje da je u pogledu institucije nad kojom je proveden sanacijski postupak bio otvoren redovni postupak u slučaju nesolventnosti (u daljnjem tekstu: vrednovanje 3). Društvo procjenitelj poslalo je 31. srpnja 2018. SRB-u dodatak tom vrednovanju u kojem se ispravljaju određene formalne pogreške.
 - 11 Društvo procjenitelj je u vrednovanju 3 procijenilo postupanje koje bi postojalo u odnosu na pogođene dioničare i vjerovnike da je društvo Banco Popular bilo podvrgnuto redovnom postupku u slučaju nesolventnosti u trenutku donošenja sanacijskog programa. Tu je ocjenu provelo u okviru scenarija likvidacije na temelju Leya 22/2003, Concursal (Zakon 22/2003 o stečaju) od 9. srpnja 2003. (BOE br. 164 od 10. srpnja 2003., str. 26905.).

- 12 Društvo procjenitelj navelo je da je hipotetski scenarij likvidacije bio pripremljen na temelju nerevidiranih financijskih informacija od 6. lipnja 2017. ili, ako one nisu bile dostupne, informacija od 31. svibnja 2017. Smatralo je da bi pokretanje redovnog postupka u slučaju nesolventnosti za društvo Banco Popular 7. lipnja 2017. dovelo do neplanirane likvidacije. Kako bi ocijenilo vrijednosti realizacije imovine, društvo procjenitelj uzelo je u obzir tri alternativna vremenska scenarija likvidacije u trajanju od 18 mjeseci, 3 godine odnosno 7 godina, od kojih svaki obuhvaća najbolju i najgoru hipotezu. Zaključilo je da se, pri svakoj od tih hipoteza, za pogođene dioničare i podređene vjerovnike nije očekivala nikakva naplata u okviru redovnog postupka u slučaju nesolventnosti i da stoga ne postoji razlika u postupanju u odnosu na postupanje koje proizlazi iz sanacijske mjere.
- 13 SRB je 6. kolovoza 2018. na svojoj internetskoj stranici objavio Obavijest od 2. kolovoza 2018. koja se odnosi na njegovu preliminarnu odluku o tome treba li isplatiti odštetu dioničarima i vjerovnicima u odnosu na koje su poduzete mjere sanacije povezane s društvom Banco Popular Español i pokretanju postupka za ostvarenje prava na saslušanje (SRB/EES/2018/132) (u daljnjem tekstu: preliminarna odluka), kao i verziju vrednovanja 3 koja nije klasificirana oznakom tajnosti. Objava o SRB-ovoj Obavijesti objavljena je 7. kolovoza 2018. u *Službenom listu Europske unije* (SL 2018., C 277 I, str. 1.).
- 14 SRB je u preliminarnoj odluci smatrao da iz vrednovanja 3 proizlazi da ne postoji razlika između stvarnog postupanja prema dioničarima i vjerovnicima pogođenima sanacijom društva Banco Popular i načina na koji bi se prema njima bilo postupalo da je nad tim društvom bio otvoren redovni postupak u slučaju nesolventnosti na datum sanacije. SRB je preliminarno odlučio da nije dužan isplatiti odštetu pogođenim dioničarima i vjerovnicima u skladu s člankom 76. stavkom 1. točkom (e) Uredbe br. 806/2014.
- 15 Kako bi mu se omogućilo da donese konačnu odluku o tome treba li pogođenim dioničarima i vjerovnicima isplatiti odštetu, SRB ih je pozvao na iskazivanje interesa za ostvarivanje prava na saslušanje u pogledu preliminarne odluke, u skladu s člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje Europske unije o temeljnim pravima.
- 16 SRB je naveo da će se postupak u vezi s pravom na saslušanje odvijati u dvije faze.
- 17 U prvoj fazi, fazi prijave, pogođeni dioničari i vjerovnici bili su pozvani da do 14. rujna 2018. putem namjenskog internetskog obrasca za prijavu iskažu svoj interes za ostvarenje prava na saslušanje. Zatim je SRB trebao provjeriti je li svaka stranka koja je iskazala svoj interes zaista imala status pogođenog dioničara ili vjerovnika. Zainteresirani pogođeni dioničari i vjerovnici trebali su podnijeti dokaz o identitetu i dokaz da su 6. lipnja 2017. držali jedan ili više instrumenata kapitala društva Banco Popular koji su otpisani, konvertirani i preneseni u okviru sanacije.
- 18 U drugoj fazi, fazi savjetovanja, pogođeni dioničari i vjerovnici, koji su iskazali interes za ostvarivanje svojega prava na saslušanje tijekom prve faze, i čiji je status provjerio SRB, mogli su podnijeti primjedbe na preliminarnu odluku kojoj je bilo priloženo vrednovanje 3.
- 19 SRB je 16. listopada 2018. objavio da će se dioničare i vjerovnike koji ispunjavaju uvjete pozvati da od 6. studenoga 2018. dostave pisane primjedbe na preliminarnu odluku. SRB je 6. studenoga 2018. dioničarima i vjerovnicima koji ispunjavaju uvjete poslao jedinstvenu osobnu

- poveznicu za internetski pristup obrascu koji im omogućava da do 26. studenoga 2018. podnesu primjedbe na preliminarnu odluku i na verziju vrednovanja 3 koja nije klasificirana oznakom tajnosti.
- 20 SRB je, na kraju faze savjetovanja, ispitao relevantne primjedbe pogođenih dioničara i vjerovnika o preliminarnoj odluci. Zatražio je od društva procjenitelja da mu dostavi dokument koji sadržava njegovu procjenu relevantnih primjedaba koje se odnose na vrednovanje 3 i da ispita je li vrednovanje 3 i dalje valjano s obzirom na te primjedbe.
 - 21 Društvo procjenitelj je 18. prosinca 2019. SRB-u dostavilo svoju procjenu naslovljenu „Dokument pojašnjenja o vrednovanju razlike u postupanju” (u daljnjem tekstu: dokument pojašnjenja). Društvo procjenitelj je u dokumentu pojašnjenja potvrdilo da su i strategija i razni hipotetski scenariji likvidacije detaljno navedeni u vrednovanju 3, kao i u sklopu toga primijenjene metodologije i provedene analize, i dalje valjani.
 - 22 SRB je 17. ožujka 2020. donio pobijanu odluku. Objava o toj odluci objavljena je 20. ožujka 2020. u *Službenom listu Europske unije* (SL 2020., C 91, str. 2.).
 - 23 U pobijanoj je odluci SRB smatrao da je društvo procjenitelj neovisno u skladu sa zahtjevima članka 20. stavka 1. Uredbe (EU) br. 806/2014 i Poglavlja IV. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/1075 od 23. ožujka 2016. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju sadržaj planova oporavka, planova sanacije i planova sanacije grupe, minimalni kriteriji koje nadležno tijelo treba procijeniti u pogledu planova oporavka i planova oporavka grupe, uvjeti za financijsku potporu grupe, zahtjevi za neovisne procjenitelje, ugovorno priznavanje ovlasti otpisa i konverzije, postupci i sadržaj zahtjeva u pogledu obavješćivanja i obavijesti o suspenziji te operativno funkcioniranje sanacijskih kolegija (SL 2016., L 184, str. 1.).
 - 24 SRB je, u glavi 5. pobijane odluke, naslovljenoj „Vrednovanje 3”, ukratko prikazao sadržaj vrednovanja 3 i smatrao da je ono u skladu s primjenjivim pravnim okvirom te da je u dovoljnoj mjeri obrazloženo i potpuno da bi predstavljalo temelj odluke donesene na temelju članka 76. stavka 1. točke (e) Uredbe br. 806/2014. Smatrao je da su u vrednovanju 3 ocijenjeni potrebni elementi predviđeni u članku 20. stavku 17. Uredbe br. 806/2014 i u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2018/344 od 14. studenoga 2017. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji koji se odnose na metodologiju za vrednovanje razlike u postupanju u okviru sanacije (SL 2018., L 67, str. 3.).
 - 25 U glavi 6. pobijane odluke SRB je iznio „primjedbe koje su prosljedili pogođeni dioničari i vjerovnici, kao i njihovu procjenu”. U glavi 6.1. pobijane odluke, naslovljenoj „Procjena relevantnosti”, SRB je objasnio da neke od tih primjedaba, koje se nisu odnosile ni na njegovu preliminarnu odluku ni na vrednovanje 3, nisu relevantne u mjeri u kojoj nisu obuhvaćene postupkom u vezi s pravom na saslušanje. U glavi 6.2. pobijane odluke proveo je „ispitivanje relevantnih primjedaba” koje su dostavili pogođeni dioničari i vjerovnici, a koje se odnose na neovisnost društva procjenitelja i na sadržaj vrednovanja 3, razvrstanih po tematici.
 - 26 SRB je zaključio da iz vrednovanja 3, u vezi s dokumentom pojašnjenja i zaključcima navedenima u glavi 6.2. pobijane odluke, proizlazi da ne postoji razlika između stvarnog postupanja prema pogođenim dioničarima i vjerovnicima i načina na koji bi se prema njima postupalo da je nad društvom Banco Popular bio otvoren redovni postupak u slučaju nesolventnosti na datum sanacije.

27 Slijedom toga, SRB je odlučio:

„Članak 1.

Vrednovanje

Kako bi se utvrdilo treba li isplatiti odštetu dioničarima i vjerovnicima pogođenima sanacijskim mjerama provedenima u pogledu društva Banco Popular [...], vrednovanje razlike u postupanju u okviru sanacije, predviđeno u članku 20. stavku 16. Uredbe br. 806/2014, utvrđuje se u skladu s Prilogom I. ovoj odluci, u vezi s dokumentom pojašnjenja [...] iz Priloga II. ovoj odluci.

Članak 2.

Odšteta

Dioničari i vjerovnici pogođeni sanacijskim mjerama provedenima u pogledu društva Banco Popular [...] nemaju pravo na odštetu Jedinstvenog sanacijskog odbora u skladu s člankom 76. stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EU) br. 806/2014.

Članak 3.

Adresat Odluke

Ova se odluka upućuje na nacionalno tijelo za sanaciju FROB, u smislu članka 3. stavka 1. točke 3. Uredbe br. 806/2014.”

II. Zahtjevi stranaka

28 Tužitelji od Općeg suda zahtijevaju da:

- poništi pobijanu odluku;
- naloži SRB-u snošenje troškova ovog postupka.

29 SRB od Općeg suda zahtijeva da:

- odbaci tužbu kao nedopuštenu u dijelu u kojem je podnesena u svojstvu zastupnika ili su je podnijeli tužitelji koji su pogođeni samo posredstvom odjeljaka;
- podredno i u odnosu na ostale tužitelje, odbije tužbu kao neosnovanu;
- naloži tužiteljima snošenje troškova.

30 Kraljevina Španjolska zahtijeva od Općeg suda da:

- odbije tužbu;
- naloži tužiteljima snošenje troškova.

III. Pravo

A. Dopuštenost

- 31 SRB tvrdi da određeni tužitelji nisu dokazali svoju aktivnu procesnu legitimaciju. Smatra da tužbu treba odbaciti kao nedopuštenu u dijelu u kojem su je podnijeli određeni tužitelji koji djeluju u svojstvu zastupnika, odnosno kao upravitelji fonda koji su držali obveznice društva Banco Popular, i drugi tužitelji, koji su pogođeni samo posredstvom svojih odjeljaka koji su držali instrumente kapitala društva Banco Popular.
- 32 Valja utvrditi da SRB ne ističe nedopuštenost tužbe u pogledu svih tužitelja.
- 33 U tom pogledu, iz formalnih dokumenata priloženih tužbi proizlazi da je na datum donošenja sanacijskog programa nekoliko tužitelja stvarno držalo instrumente dodatnog osnovnog kapitala ili instrumente dopunskog kapitala društva Banco Popular. Također valja istaknuti da su oni ustoj sudjelovali u postupku u vezi s pravom na saslušanje.
- 34 Iz toga slijedi da su ti tužitelji dio kategorije dioničara i vjerovnika pogođenih sanacijom društva Banco Popular. Stoga se pobijana odluka izravno i osobno odnosi na njih i imaju aktivnu procesnu legitimaciju za poništenje pobijane odluke, što SRB uostalom ne osporava.
- 35 Valja napomenuti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, kad je riječ o jednoj te istoj tužbi, ako barem jedan od tužitelja ima aktivnu procesnu legitimaciju, ne treba ispitivati aktivnu procesnu legitimaciju drugih tužitelja (vidjeti u tom smislu presudu od 9. lipnja 2011., *Comitato „Venezia vuole vivere” i dr./Komisija, C-71/09 P, C-73/09 P i C-76/09 P, EU:C:2011:368, t. 37.*; vidjeti također u tom smislu presudu od 24. listopada 2019., *EPSU i Goudriaan/Komisija, T-310/18, EU:T:2019:757, t. 38. i navedenu sudsku praksu*).
- 36 Prema tome, nije potrebno ispitati SRB-ov argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji se temelji na tome da tužitelji koji djeluju u svojstvu predstavnika ili za svoje odjeljke nemaju aktivnu procesnu legitimaciju.

B. Meritum

- 37 U prilog osnovnosti svoje tužbe tužitelji navode tri tužbena razloga. Prvi tužbeni razlog temelji se na očitim pogreškama u ocjeni koje je počinio SRB kada je odobrio vrednovanje 3 u pogledu procjene trajanja razdoblja nesolventnosti, prihodonosnih kredita, neprihodonosnih kredita, nepokretne imovine i pravnih rizika društva Banco Popular. Drugi tužbeni razlog, istaknut podredno, temelji se na tome da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što je odredio društvo procjenitelja kao neovisnog procjenitelja. Treći tužbeni razlog, koji je također istaknut podredno, temelji se na tome da je SRB nepropisno prenio ovlasti odlučivanja koje su mu dodijeljene Uredbom br. 806/2014 na društvo procjenitelja.

1. Uvodne napomene

a) Opseg nadzora koji provodi Opći sud

- 38 Valja istaknuti da je sudska praksa ograničila opseg nadzora koji Opći sud provodi u situacijama u kojima se pobijani akt temelji na ocjeni činjeničnih elemenata iznimno složene znanstvene i tehničke prirode, kao i kad je riječ o složenim ekonomskim ocjenama.
- 39 S jedne strane, što se tiče situacija u kojima tijela Europske unije imaju široku diskrecijsku ovlast, osobito u pogledu ocjene vrlo složenih znanstvenih i tehničkih činjenica, kako bi utvrdila prirodu i opseg mjera koje usvajaju, nadzor sudova Unije treba se ograničiti na ispitivanje postoji li očita pogreška u ocjeni ili zloraba prava ili su možda ta tijela očito prekoračila svoje diskrecijske ovlasti. U takvom kontekstu sud Unije doista ne može zamijeniti svojom ocjenom znanstvenih ili tehničkih činjenica ocjenu tijelâ Unije, kojima UFEU isključivo povjerava tu zadaću (vidjeti presude od 21. srpnja 2011., *Etimine*, C-15/10, EU:C:2011:504, t. 60. i navedenu sudsku praksu i od 1. lipnja 2022., *Algebris (UK) i Anchorage Capital Group/Komisija*, T-570/17, EU:T:2022:314, t. 105. i navedenu sudsku praksu).
- 40 S druge strane, što se tiče nadzora koji sudovi Unije obavljaju nad složenim ekonomskim ocjenama tijela Unije, on je ograničen, i to na provjeru poštovanja pravila postupka i obrazloženja, materijalne točnosti utvrđenih činjenica, postojanja očite pogreške u ocjeni ili zlorabe ovlasti. Stoga nije na sudu Unije da u okviru tog nadzora ekonomsku ocjenu nadležnog tijela Unije zamijeni svojom (vidjeti presude od 2. rujna 2010., *Komisija/Scott*, C-290/07 P, EU:C:2010:480, t. 66. i navedenu sudsku praksu i od 1. lipnja 2022., *Algebris (UK) i Anchorage Capital Group/Komisija*, T-570/17, EU:T:2022:314, t. 106. i navedenu sudsku praksu).
- 41 Budući da se SRB-ove odluke kojima se utvrđuje treba li isplatiti odštetu dioničarima i vjerovnicima u odnosu na koje su poduzete sanacijske mjere povezane s određenim subjektom temelje na iznimno složenim ekonomskim i tehničkim ocjenama, valja smatrati da se načela koja proizlaze iz sudske prakse navedene u točkama 39. i 40. ove presude primjenjuju na nadzor koji sud treba izvršiti.
- 42 Međutim, iako SRB raspolaže diskrecijskom ovlasti u ekonomskim i tehničkim pitanjima, to ne znači da se sud Unije mora suzdržati od nadzora nad SRB-ovim tumačenjem u pogledu ekonomskih podataka na kojima se temelji njegova odluka. Naime, kao što je Sud već presudio, čak i kad su ocjene složene sud Unije mora provjeriti ne samo materijalnu točnost navedenih dokaznih elemenata, njihovu pouzdanost i dosljednost, nego mora provjeriti i jesu li ti elementi skup relevantnih podataka koje treba uzeti u obzir prilikom ocjene složene situacije te mogu li se njima poduprijeti zaključci koji su na temelju njih izvedeni (vidjeti presude od 11. studenoga 2021., *Autostrada Wielkopolska/Komisija i Poljska*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, t. 117. i navedenu sudsku praksu i od 1. lipnja 2022., *Algebris (UK) i Anchorage Capital Group/Komisija*, T-570/17, EU:T:2022:314, t. 108. i navedenu sudsku praksu).
- 43 U tom pogledu, kako bi se utvrdilo da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni činjenica kojom bi se opravdalo poništenje pobijane odluke, dokazi koje je podnio tužitelj moraju biti dostatni da bi se ocjena činjenica iz te odluke lišila vjerodostojnosti (vidjeti po analogiji presude od 7. svibnja 2020., *BTB Holding Investments i Duferco Participations Holding/Komisija*, C-148/19 P, EU:C:2020:354, t. 72. i od 1. lipnja 2022., *Algebris (UK) i Anchorage Capital Group/Komisija*, T-570/17, EU:T:2022:314, t. 105., t. 109. i navedenu sudsku praksu).

- 44 Stoga razlog koji se temelji na postojanju očite pogreške u ocjeni treba odbiti ako se, unatoč dokazima koje je podnio tužitelj, ocjena koja je dovedena u pitanje još može prihvatiti kao točna ili valjana (vidjeti presude od 27. rujna 2018., Spiegel-Verlag Rudolf Augstein i Sauga/BCE, T-116/17, neobjavljenu, EU:T:2018:614, t. 39. i navedenu sudsku praksu i od 25. studenoga 2020., BMC/Zajedničko poduzeće „Clean Sky 2”, T-71/19, neobjavljenu, EU:T:2020:567, t. 76. i navedenu sudsku praksu).
- 45 Međutim, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da, kad institucije raspolažu diskrecijskom ovlašću, poštovanje jamstava dodijeljenih pravnim poretom Unije u upravnim postupcima ima temeljnu važnost. Među tim je jamstvima, koja u upravnim postupcima dodjeljuje pravni poredak Unije, osobito načelo dobre uprave utvrđeno u članku 41. stavku 2. točki (a) Povelje o temeljnim pravima, na koje se nadovezuje obveza nadležne institucije da brižljivo i nepristrano ispita sve relevantne elemente pojedinog slučaja. Samo tako sud Unije može provjeriti jesu li ostvareni činjenični i pravni elementi o kojima ovisi izvršavanje diskrecijske ovlasti (vidjeti u tom smislu presudu od 21. studenoga 1991., Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, t. 14.).

b) Dopusštenost dokaza podnesenih u prilogu replici

- 46 U odgovoru na repliku SRB ističe da su tužitelji u prilogu replici podnijeli drugi iskaz osobe A i dodatak svojem stručnom izvješću kojima se nastoje potkrijepiti argumenti koji su već izneseni u tužbi i koji su joj stoga trebali biti priloženi. Smatra da tužitelji nisu opravdali kašnjenje u podnošenju tih novih dokaza, protivno članku 85. stavcima 1. i 2. Poslovnika Općeg suda te su oni stoga nedopušteni.
- 47 Valja podsjetiti na to da se prema članku 85. stavcima 1. i 2. Poslovnika dokazi i dokazni prijedlozi podnose u okviru prve razmjene podnesaka, a glavne stranke mogu podnositi dokaze i stavljati dokazne prijedloge i u replici i odgovoru na repliku, pod uvjetom da opravdaju kašnjenje u podnošenju takvih dokaza odnosno stavljanju dokaznih prijedloga.
- 48 S jedne strane, valja istaknuti da su tužitelji u prilogu tužbi podnijeli iskaz odvjetnika specijaliziranog za španjolsko stečajno pravo, osobe A, od 28. svibnja 2020., koje se odnosi na relevantna pitanja obuhvaćena pravom i praksom u području nesolventnosti. S druge strane, tužitelji su također u prilogu tužbi podnijeli stručno izvješće od 28. svibnja 2020., čiji je cilj prvotno bio ispitati hipoteze i metodologiju upotrijebljene u vrednovanju 3 nakon obrasca koji je SRB dostavio u okviru postupka u vezi s pravom na saslušanje, i koje je ažurirano nakon donošenja pobijane odluke i dokumenta pojašnjenja.
- 49 U prilogu replici tužitelji su podnijeli drugi iskaz osobe A od 9. travnja 2021., u vezi s određenim aspektima odgovora na tužbu koji se odnose na španjolsko stečajno pravo, i dopunu njihovu stručnom izvješću, datiranu na 13. travnja 2021., pripremljenu kako bi se odgovorilo na određena pitanja istaknuta u SRB-ovu odgovoru na tužbu.
- 50 Iz sudske prakse proizlazi da dokazi o protivnom i dokumenti koji sadržavaju dopunu postojećih dokaznih prijedloga podneseni nakon dokaza o protivnom protivne stranke u njezinu odgovoru na tužbu nisu obuhvaćeni pravilom o prekluziji predviđenim u članku 85. stavku 2. Poslovnika. Naime, ta se odredba odnosi na nove dokazne prijedloge i treba se tumačiti u kontekstu članka 92. stavka 7. Poslovnika, koji izričito predviđa da se mogu podnositi dokazi o protivnom i

dopunjavati postojeći dokazni prijedlozi (vidjeti presude od 17. prosinca 1998., Baustahlgewebe/Komisija, C-185/95 P, EU:C:1998:608, t. 72. i od 5. svibnja 2021., ITD i Danske Fragtmænd/Komisija, T-561/18, EU:T:2021:240, t. 102. i navedenu sudsku praksu).

- 51 Budući da iz tih priloga izričito proizlazi da je njihov cilj poduprijeti argumente kojima se osporavaju ocjene iz odgovora na tužbu, valja smatrati da su oni dopušteni.

2. Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na očitim pogreškama u ocjeni u pogledu procjene trajanja razdoblja nesolventnosti, prihodonosnih kredita, neprihodonosnih kredita, nepokretne imovine i pravnih rizika društva Banco Popular

- 52 Prvim tužbenim razlogom tužitelji u biti tvrde da je SRB počinio očite pogreške u ocjeni time što je odobrio vrednovanje 3 i dokument pojašnjenja i da je društvo procjenitelj počinilo očite pogreške u ocjeni u primjeni scenarija likvidacije u pogledu trajanja hipotetskog postupka likvidacije i procjene određenih kategorija imovine društva Banco Popular. Smatraju da su te pogreške dovele do podcjenjivanja naplata tužiteljâ u okviru hipotetskog postupka u slučaju nesolventnosti društva Banco Popular i, slijedom toga, do povrede njihova prava na vlasništvo.
- 53 Taj se tužbeni razlog dijeli na pet dijelova. Kao prvo, tužitelji tvrde da su SRB i društvo procjenitelj počinili pogrešku u pogledu trajanja hipotetskog scenarija likvidacije. Kao drugo, tvrde da se procjena prihodonosnih kredita provedena u vrednovanju 3 temelji na nerazumnim hipotezama. Kao treće, osporavaju strategiju prodaje koju je društvo procjenitelj utvrdilo za portfelj neprihodonosnih kredita društva Banco Popular. Kao četvrto, tvrde da procjena nekretninskog portfelja društva Banco Popular u vrednovanju 3 sadržava nedostatke i proturječnosti. Kao peto, osporavaju pristup društva procjenitelja u pogledu pravnih rizika.
- 54 Uvodno valja podsjetiti na to da je SRB u pobijanoj odluci naveo da, u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom (g) Uredbe br. 806/2014, vrednovanjem 3 treba odrediti je li se s pogođenim dioničarima i vjerovnicima postupalo gore u okviru sanacije nego što bi to bilo da je nad društvom Banco Popular bio „otvoren redovni postupak u slučaju nesolventnosti”. Istaknuo je, poput društva procjenitelja u dokumentu pojašnjenja (točka 5.1.5), da Ley 11/2005 de recuperación y resolución de entidades de crédito y empresas de servicios de inversión (Zakon 11/2015 o oporavku i sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava) od 18. lipnja 2015. (BOE br. 146 od 19. lipnja 2015., str. 50797.), kojim se prenosi Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2014., L 173, str. 190. i ispravak SL 2015., L 216, , str. 9.), posebno predviđa da vrednovanje razlike u postupanju treba provesti uz pretpostavku da je subjekt ušao u postupak likvidacije.
- 55 SRB je u tom pogledu istaknuo da bi, u skladu s vrednovanjem 3, s obzirom na okolnosti ovog slučaja i, konkretno, nemogućnost društva Banco Popular da podmiri svoje dugove po dospijeću, pokretanje redovnog postupka u slučaju nesolventnosti na datum sanacije dovelo do likvidacije društva Banco Popular, koja bi podrazumijevala ubrzanu realizaciju imovine, bez minimalne obvezujuće cijene, i plaćanje neto realizacije vjerovnicima u skladu s hijerarhijom utvrđenom Zakonom 22/2003.

- 56 SRB je u pobijanoj odluci smatrao da je vrednovanje 3 u skladu s primjenjivim pravnim okvirom i da je odgovarajuća i dostatna osnova za donošenje pobijane odluke. Naveo je da se oslonio na vrednovanje 3 i dokument pojašnjenja, koji su priloženi pobijanoj odluci i čine sastavni dio njezina obrazloženja.
- 57 U vrednovanju 3 društvo procjenitelj smatralo je da je – s obzirom na to da je odobrenje za rad društvu Banco Popular opozvano proglašenjem nesolventnosti, čime ga se obvezalo na trenutani prestanak poslovanja i spriječilo prodaju kao poduzetnika s trajnim poslovanjem – likvidacija odmah započela. Dodalo je da je, u skladu sa sanacijskim programom, 6. lipnja 2017. Europska središnja banka (ESB) smatrala da društvo Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti na temelju članka 18. stavka 4. točke (c) Uredbe br. 806/2014. Društvo procjenitelj navelo je da je u tom kontekstu likvidacija jedini zamislivi scenarij nesolventnosti.
- 58 Društvo procjenitelj navelo je, među ostalim, sljedeće:
- „Pokretanje redovnog postupka u slučaju nesolventnosti za [društvo Banco Popular] 7. lipnja 2017. dovelo bi do neplanirane likvidacije. Ona po svojoj prirodi negativno utječe na vrijednost zbog razloga kao što su: nagli prestanak poslovanja, osipanje klijenata, nedjelotvoran postupak realizacije imovine te dodatni troškovi i potraživanja (često značajni). U slučaju [društva Banco Popular], likvidacija bi bila događaj bez presedana u Španjolskoj, s obzirom na njegov status šeste najveće banke i važnog aktera u ključnim sektorima kao što su hipotekarno financiranje i zajmovi [malim i srednjim poduzećima (MSP)] i malim poduzetnicima.”
- 59 Društvo procjenitelj je u dokumentu pojašnjenja objasnilo je da je vrednovanje 3 po svojoj prirodi hipotetski i prospektivni skup radnji kojima se nastoji procijeniti vrijednost naplata vjerovnika društva Banco Popular, u sklopu čega je bilo potrebno usvojiti različite hipotetske scenarije. Pojasnilo je da je svoje hipoteze i procjene utemeljilo na informacijama koje je dostavilo društvo Banco Popular, koje su bile analizirane i provjerene, kao i na različitim javnim informacijama.
- 60 U skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 43. ove presude, kako bi dokazali da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni kojom se može opravdati poništenje pobijane odluke, tužitelji moraju podnijeti dostatne dokaze koji ocjenu činjenica iz te odluke mogu lišiti vjerodostojnosti.
- 61 Stoga se nadzor Općeg suda ograničava na provjeru je li SRB počinio očite pogreške u ocjeni u dijelu u kojem je odobrio vrednovanje 3, što podrazumijeva provjeru je li društvo procjenitelj počinilo očite pogreške u vrednovanju 3 time što se oslanjalo na hipoteze i procjene koje nisu bile vjerodostojne. Nasuprot tomu, Opći sud ne može svojom ocjenom zamijeniti ocjenu procjenitelja koji je proveo vrednovanje 3.
- 62 U tom pogledu, tužitelji u više navrata u prvom tužbenom razlogu iznose analizu koju su proveli njihovi stručnjaci u izvješću priloženom tužbi radi usporedbe s vrednovanjem 3, kako bi dokazali da bi procjena imovine društva Banco Popular u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, koja je provedena u tom izvješću i temelji se na hipotezama različitim od onih utvrđenih u vrednovanju 3, dovela do većih naplata za različite kategorije imovine.
- 63 Tako u okviru drugog dijela, tužitelji navode analizu u vezi s naplatom prihodonosnih kredita u razdoblju od sedam godina, koja se nalazi u njihovu stručnom izvješću, navodeći da se ta analiza temelji na hipotezama različitim od onih koje su se koristile u vrednovanju 3. Tužitelji u trećem dijelu iznose analizu u vezi s naplatom neprihodonosnih kredita koja se nalazi u njihovu stručnom izvješću. Navode da se njihova analiza, u odnosu na vrednovanje 3, temelji na duljem razdoblju, na

poništenju reklasifikacije prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite i na nižoj unutarnjoj stopi povrata (IRR). U okviru četvrtog dijela tužitelji iznose analizu iz svojeg stručnog izvješća u pogledu naplata povezanih s nekretninama društva Banco Popular koje uključuje nekretnine koje su neizravno u vlasništvu, pri hipotezama prodaje od tri i sedam godina.

- 64 Valja istaknuti da je stručno izvješće priloženo tužbi sastavljeno kako bi se odgovorilo na pitanja postavljena u obrascu koji je SRB dostavio u okviru postupka u vezi s pravom na saslušanje. To izvješće nije ograničeno na kritičku analizu vrednovanja 3, nego predlaže vlastitu procjenu imovine društva Banco Popular u scenariju likvidacije radi usporedbe s onom koju je provelo društvo procjenitelj.
- 65 Međutim, analiza provedena u tom izvješću temelji se na hipotezama koje se razlikuju od onih iz vrednovanja 3 i oslanja se na tri vremenska scenarija likvidacije od pet, sedam i deset godina, pri čemu se ovaj posljednji scenarij nije razmatrao u vrednovanju 3. U tom izvješću stručnjaci tužiteljâ prikazuju, među ostalim, ishod usporedbe vlastitih izračuna i vrednovanja koje je provelo društvo procjenitelj na temelju scenarija nesolventnosti od sedam godina. Također navode da nisu imali pristup svim informacijama kojima je raspolagalo društvo procjenitelj.
- 66 Valja podsjetiti na to da vrednovanje 3 sadržava složene ekonomske i tehničke ocjene. Po definiciji, procjena različitih kategorija imovine društva Banco Popular u slučaju hipotetskog redovnog postupka u slučaju nesolventnosti temelji se na hipotezama i nužno sadržava procjene koje se temelje na informacijama dostupnima na datum sanacije.
- 67 Usto, jedini slučaj u kojem Opći sud može ispitati ocjene iz kojih proizlazi odluka donesena na temelju složenih činjenica jest onaj u kojem tužitelj tvrdi da predmetne činjenične ocjene nisu vjerodostojne (presuda od 25. studenoga 2020., BMC/Zajedničko poduzeće „Clean Sky 2”, T-71/19, neobjavljena, EU:T:2020:567, t. 77.).
- 68 U skladu sa sudskom praksom navedenom u točkama 43. i 44. ove presude, tužitelji moraju dokazati da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni složenih činjenica kojom se može opravdati poništenje pobijane odluke. Stoga oni moraju podnijeti dostatne dokaze kako bi lišili vjerodostojnosti procjene različitih kategorija imovine koje je provelo društvo procjenitelj u vrednovanju 3.
- 69 Međutim, okolnost da ishod procjene vrijednosti imovine društva Banco Popular u slučaju hipotetskog redovnog postupka u slučaju nesolventnosti, iz stručnog izvješća tužiteljâ, nije u skladu s ocjenama iz vrednovanja 3, osim ako tužitelji tvrde da su te ocjene nevjerodostojne, predstavlja osporavanje koje nadilazi ograničeni nadzor Općeg suda koji je predviđen u sudskoj praksi navedenoj u točkama 39. i 40. ove presude (vidjeti u tome smislu i po analogiji presudu od 25. studenoga 2020, BMC/Zajedničko poduzeće „Clean Sky 2”, T-71/19, neobjavljenju, EU:T:2020:567, t. 78.).
- 70 Slijedom toga, to što su tužitelji u različitim dijelovima prvog tužbenog razloga iznijeli procjene različitih kategorija imovine društva Banco Popular, koje su provedene u njihovu stručnom izvješću, ne može samo po sebi lišiti vrednovanje 3 vjerodostojnosti niti, prema tome, utvrditi postojanje očitih pogrešaka u ocjeni koje je počinio SRB.
- 71 Prvi tužbeni razlog valja ispitati u svjetlu tih razmatranja.

a) Prvi dio, koji se odnosi na trajanje scenarija likvidacije

72 Tužitelji tvrde da su hipoteze koje su postavili SRB i društvo procjenitelj u pogledu trajanja scenarija likvidacije društva Banco Popular dovele do podcjenjivanja naplata te da su očito pogrešne. Prvim prigovorom tužitelji tvrde da se te hipoteze temelje na pogrešnom shvaćanju načela kojima je uređen Zakon 22/2003. Drugim prigovorom, pozivajući se na primjere stečaja banaka, prigovaraju društvu procjenitelju da nije predvidjelo razdoblje likvidacije dulje od sedam godina, koje bi dovelo do većih naplata.

73 U pobijanoj je odluci SRB istaknuo sljedeće:

„[Društvo procjenitelj] navelo je da je krajnji cilj likvidatora bio da se imovina realizira u razumnom roku. U tom je pogledu ispitalo niz alternativnih scenarija i mogućih strategija koje bi likvidator mogao primijeniti kako bi što više povećao naplatu za vjerovnike u razumnom roku. Uzimajući u obzir španjolski regulatorni okvir iz vrednovanja 3, kojim se predviđa jednogodišnja faza likvidacije u postupku u slučaju nesolventnosti, nakon čega svaka zainteresirana stranka može zatražiti zamjenu likvidatora u slučaju neopravdanog produljenja te faze, i složenost hipotetskog postupka likvidacije [društva Banco Popular], [društvo procjenitelj] procijenilo je tri alternativna vremenska scenarija, uz pretpostavku da bi dulja razdoblja omogućila veće naplate zahvaljujući pravilnijoj prodaji i likvidaciji imovine: (i) razdoblje likvidacije od 18 mjeseci, (ii) razdoblje likvidacije od 3 godine i (iii) razdoblje likvidacije od 7 godina. [Društvo procjenitelj] smatralo je da, što se tiče načina na koji su različiti vjerovnici ocijenili plan likvidacije, suspenzija plaćanja kamata nakon otvaranja likvidacije može biti značajna. To se temeljilo na činjenici da vjerovnici višeg reda mogu smatrati da je malo vjerojatno da će biti isplaćeni u slučaju kašnjenja u plaćanju dugovanih iznosa, dok bi suspenzija plaćanja kamata mogla koristiti vjerovnicima koji su u hijerarhiji vjerovnika na nižem položaju. U tom je kontekstu [društvo procjenitelj] smatralo da bi bilo nerazumno zahtijevati od vjerovnika da više od sedam godina čekaju na okončanje likvidacije.”

74 SRB je također naveo da su pogođeni dioničari i vjerovnici podnijeli primjedbe tijekom postupka u vezi s pravom na saslušanje u pogledu trajanja likvidacije. Napomenuo je da je za svaki alternativni vremenski scenarij društvo procjenitelj predvidjelo optimalnu strategiju i razdoblje prodaje koje omogućava maksimalno povećanje realizacija za različite kategorije imovine, ovisno o njezinoj prirodi i likvidnosti. SRB je u tom pogledu istaknuo da je, u skladu s dokumentom pojašnjenja, u točki 2.2. vrednovanja 3 navedeno da bi, u skladu sa Zakonom 22/2003, nakon reforme iz 2015., razdoblje od 18 mjeseci bilo stvarni maksimum za likvidaciju društva Banco Popular. Međutim, s obzirom na složenost hipotetskog postupka u slučaju nesolventnosti društva Banco Popular i činjenicu da bi vrlo brz postupak doveo do problemâ tržišnog kapaciteta, nižih cijena i niskih vrijednosti realizacije, društvo procjenitelj uzelo je u obzir i dva scenarija likvidacije, koja su dulja od onog od 18 mjeseci, utvrđena Zakonom 22/2003, odnosno scenarije od 3 i 7 godina. Društvo procjenitelj smatralo je da ti dodatni scenariji omogućavaju učinkovitiju likvidaciju imovine društva Banco Popular, s višim stopama naplate nego u scenariju od 18 mjeseci, poštujući pritom načelo povrata vrijednosti vjerovnicima u razumnom roku. Smatralo je da bi razdoblje likvidacije dulje od scenarija od 7 godina dovelo do viših troškova likvidacije, većih troškova upravljanja i održavanja te bi povećalo nesigurnost u pogledu razina realizacije imovine. Usto, društvo procjenitelj smatralo je da dulje razdoblje likvidacije ne bi bilo u skladu s logikom Zakona 22/2003 i interesima neosiguranih vjerovnika višeg reda. SRB je zaključio da je društvo procjenitelj provelo pravilnu procjenu trajanja likvidacije.

1) Prvi prigovor, koji se temelji na pogrešnom razumijevanju Zakona 22/2003

- 75 Tužitelji u biti tvrde da se hipoteze koje se odnose na trajanje scenarija likvidacije utvrđenih u vrednovanju 3 temelje na trima pogreškama u tumačenju Zakona 22/2003.
- 76 Kao prvo, tvrde da – prema iskazu osobe A, odvjetnika specijaliziranog za španjolsko stečajno pravo, koji je priložen tužbi – na temelju Zakona 22/2003, odgovarajuće trajanje razdoblja likvidacije ovisi isključivo o kriteriju maksimiziranja naplate u interesu vjerovnika i da ne postoji *a priori* vremensko ograničenje trajanja postupka u slučaju nesolventnosti. Iako su priznali da je cilj postupka u slučaju nesolventnosti maksimiziranje vrijednosti imovine u interesu vjerovnika, SRB i društvo procjenitelj pogrešno su smatrali da to načelo španjolskog prava obvezuje na provjeru „razumnosti” razdoblja likvidacije.
- 77 U vrednovanju 3 društvo procjenitelj je istaknulo da se Zakonom 22/2003 od likvidatora zahtijeva da prilikom realizacije imovine postupka s dužnom pažnjom kako bi dobio najbolju vrijednost s obzirom na okolnosti, ali da nije dužan nagađati o neizvjesnim rezultatima i da mora uzeti u obzir želju vjerovnika da im se u razumnom roku isplate dugovani iznosi.
- 78 U dokumentu pojašnjenja, kao odgovor na primjedbe pogođenih dioničara i vjerovnika, prema kojima je trajanje scenarija likvidacije predviđenih u vrednovanju 3 bilo prekratko, društvo procjenitelj navelo je da bi razdoblje likvidacije dulje od sedam godina neizbježno dovelo do viših troškova likvidacije, upravljanja i održavanja te bi povećalo neizvjesnost za likvidatora u pogledu razine realizacije imovine. Smatralo je da likvidator ne bi bio spreman nagađati o eventualnim budućim pozitivnim točkama koje bi bile vrlo neizvjesne.
- 79 Društvo procjenitelj smatralo je da ciljevi Zakona 22/2003 i pritisak vjerovnika neće poduprijeti scenarij dulji od scenarija od sedam godina. Kao prvo, istaknulo je da su u Zakonu 22/2003 utvrđena pravila o likvidaciji imovine nesolventne banke s općim ciljem postizanja najviše vrijednosti realizacije. Kao što je bilo utvrđeno tim zakonom, likvidator je bio dužan postupati s dužnom pažnjom kako bi dobio najbolju vrijednost za realizaciju imovine subjekta u parametrima koji su dopušteni pravnim okvirom (uključujući vrijeme dodijeljeno za likvidaciju), međutim nije bio dužan nagađati o neizvjesnim rezultatima. Kao drugo, navelo je da se Zakonom 22/2003 potiče pravodobna prodaja imovine subjekta u likvidaciji. Izmjene Zakona 22/2003 iz 2015. bile su osmišljene kako bi se ubrzali postupci likvidacije i izbjegla neograničena produljenja koja su bila razlog za zabrinutost prije reformi. U tom je pogledu utvrdilo da je, nakon te reforme iz 2015., Zakonom 22/2003 utvrđeno pravo vjerovnika da od suda zatraže zamjenu likvidatora u slučaju neopravdanog produljenja faze likvidacije. To je utvrđenje bilo osobito relevantno kad je riječ o tržištu koje je, na početku likvidacije, bilo veliko i likvidno. Kao treće, društvo procjenitelj navelo je da vjerovnici zahtijevaju isplatu svojih potraživanja u razumnom roku, osobito oni koji su višeg reda u hijerarhiji vjerovnika. To bi osobito bio slučaj kada bi, s obzirom na odredbe Zakona 22/2003 o kamatama na neosigurane tražbine (odnosno kada kamate nastale nakon likvidacije nisu dospjele), vjerovnici višeg reda (uključujući sustav osiguranja depozita) imali malo izgleda za naknadu štete u slučaju kašnjenja u plaćanju dugovanih iznosa te bi stoga vršili pritisak za kraće razdoblje likvidacije.
- 80 Najprije valja istaknuti da, iako je maksimizacija naplate glavni cilj likvidatora, ona nije jedini cilj. Osobito, kao što to ističu SRB i Kraljevina Španjolska, likvidator također treba uzeti u obzir druge ciljeve i odvagnuti različite interese.

- 81 Kao što to ističu SRB i Kraljevina Španjolska, određeni vjerovnici ovisno o njihovu položaju u hijerarhiji mogu imati interes za brzo zaključenje likvidacijskog postupka. U tom pogledu tužitelji ne osporavaju da taj interes proizlazi osobito iz Zakona 22/2003 jer se njime predviđa suspenzija kamata na neosigurana potraživanja, što podrazumijeva, kao što to ističe SRB, da se vjerovnicima višeg reda ne isplaćuje naknada zbog zakašnjenja u plaćanju dugovanih iznosa.
- 82 Suprotno onomu što tvrde tužitelji, činjenica da je društvo procjenitelj, odvagujući interese različitih kategorija vjerovnika, smatralo da nije prihvatljiv scenarij dulji od sedam godina, nije imala za cilj pogodovati određenim skupinama vjerovnika, nego maksimizirati naplatu za sve njih.
- 83 Nadalje, kako bi se utvrdilo da se postupak likvidacije trebao odvijati u razumnom roku, SRB i društvo procjenitelj uzeli su u obzir činjenicu da je jedan od ciljeva Zakona 22/2003 bio izbjegavanje predugog trajanja postupaka likvidacije.
- 84 U tom pogledu, uvodna izjava VII. Zakona 22/2003 predviđa da je „[s]vrha zakona spriječiti prekomjerno produljenje likvidacijskih radnji, pa se u tu svrhu njime nalaže upraviteljima obvezu podnošenja tromjesečnog izvješća o napretku tih radnji i utvrđuje rok od jedne godine za njihovo dovršenje, uz razrješenje upravitelja i gubitak prava na naknadu kao sankcije u slučaju povrede”.
- 85 Osim toga, članak 153. Zakona 22/2003 predviđa mogućnost da svaka zainteresirana strana od stečajnog suda zatraži razrješenje stečajnih upravitelja i imenovanje novih upravitelja ako faza likvidacije ne završi godinu dana nakon njezina otvaranja.
- 86 Usto, kao što to ističe Kraljevina Španjolska, Juzgado de lo Mercantil n° 6 Madrid (Trgovački sud br. 6 u Madridu, Španjolska) je, u rješenju od 19. lipnja 2015., smatrao da Zakon 22/2003 „ni u kojem slučaju na obvezujući način ne određuje da likvidacija nesolventnosti mora trajati najviše godinu dana, s obzirom na to da iz teksta obrazloženja [odjeljak VII.] Zakona [22/2003] i njegova članka 153., kojim se daje mogućnost zahtijevanja razrješenja nemarnih upravitelja, proizlazi da su želja i nastojanje zakonodavca da likvidacijske radnje ne traju dulje nego što je potrebno, pri čemu se razdoblje od jedne godine prvotno smatralo razumnim za njihovu provedbu i dovršetak, uključujući za realizaciju plaćanja, financijsko izvještavanje i zaključivanje stečajnog postupka”.
- 87 Cilj da se neopravdano ne produljuje postupak likvidacije potvrđen je izmjenom Zakona 22/2003 predviđenom u Leyu 25/2015 de mecanismo de segunda oportunidad, reducción de la carga financiera y otras medidas de orden social (Zakon 25/2015 o mehanizmu druge prilike, smanjenju financijskog opterećenja i drugim socijalnim mjerama) od 28. srpnja 2015. (BOE br. 180 od 29. srpnja 2015., str. 64479.). Trećom prijelaznom odredbom o tarifi naknada za stečajne upravitelje Zakona 25/2015 predviđa se:
- „Od trinaestog mjeseca nakon otvaranja faze likvidacije, stečajni upravitelj ne prima nikakvu naknadu, osim ako sud odluči, uz obrazloženje i nakon što je saslušao stranke, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, produljiti taj rok. Dogovorena su produljenja tromjesečna i ukupno ne premašuju šest mjeseci.”
- 88 U presudi od 23. lipnja 2020. Tribunal Supremo (Vrhovni sud, Španjolska) tumačio je treću prijelaznu odredbu Zakona 25/2015 na način da se njome „općenito određuje da je pravo likvidatora na naknadu tijekom faze likvidacije ograničeno na prvih dvanaest mjeseci” i da „od trinaestog mjeseca nema pravo primati nagrade za rad iz stečajne mase, osim ako to sud ne

- odobri, uz obrazloženje i nakon saslušanja stranaka, uzimajući u obzir posebne okolnosti predmeta”. Tribunal Supremo (Vrhovni sud) smatrao je da je „ta odredba dio zakonskih odredaba čiji je cilj osigurati da faza likvidacije ne traje predugo (članak 152. Zakona 22/2003)”.
- 89 Iz toga proizlazi da tumačenje Zakona 22/2003 od strane španjolskih sudova podupire ocjenu društva procjenitelja prema kojoj se postupak likvidacije mora provesti u razumnom roku.
- 90 Osim toga, kako bi se smatralo da postupak likvidacije ne može trajati dulje od sedam godina, SRB i društvo procjenitelj uzeli su u obzir i druge čimbenike. Među ostalim su istaknuli da, počevši od određenog trajanja, troškovi postupka i neizvjesnosti povezane s realizacijom imovine ne omogućavaju da se zajamči maksimizacija naplate. Kao što to ističe SRB, dulja razdoblja likvidacije dovode do povećane razine nesigurnosti u pogledu mogućih smanjenja vrijednosti i makroekonomskih rizika.
- 91 Kao što to naglašavaju SRB i Kraljevina Španjolska, tužitelji ne mogu tvrditi da uzimanje u obzir duljeg postupka nužno donosi prednosti i nužno dovodi do maksimiziranja naplata.
- 92 Iz toga proizlazi, s jedne strane, da tužitelji nisu dokazali da se cilj postupka likvidacije, koji se sastoji od maksimalnog povećanja naplate vjerovnikâ, protivi ocjeni društva procjenitelja prema kojoj taj postupak treba biti proveden u razumnom roku. S druge strane, nisu dokazali da je ta ocjena posljedica pogrešnog tumačenja španjolskog zakonodavstva.
- 93 Kao drugo, tužitelji tvrde da su SRB i društvo procjenitelj pogrešno smatrali da je člankom 153. Zakona 22/2003, kako je izmijenjen 2015., utvrđeno razdoblje od jedne godine za postupak likvidacije. Prigovaraju društvu procjenitelju da je smatralo da odredbe Zakona 22/2003 o naknadi likvidatora određuju „stvarni maksimalni” rok od 18 mjeseci za likvidaciju društva Banco Popular.
- 94 U vrednovanju 3 društvo procjenitelj navelo je da je predvidjelo scenarij likvidacije od 18 mjeseci, uzimajući u obzir da će, u skladu sa Zakonom 22/2003, likvidator biti plaćen samo tijekom 12 mjeseci, uz moguće produljenje od 6 mjeseci za složene postupke. Međutim, smatralo je da bi zbog veličine i složenosti banke takav scenarij bio iznimno nevjerojatan.
- 95 Društvo procjenitelj je u dokumentu pojašnjenja podsjetilo na ono što je navelo u vrednovanju 3, odnosno da je situacija na temelju Zakona 22/2003, nakon reforme iz 2015., takva da će razdoblje od 18 mjeseci biti stvarni maksimum za likvidaciju društva Banco Popular. Istaknulo je da je cilj tih izmjena izbjeći neograničeno produljenje postupka likvidacije i da je na temelju Zakona 22/2003, kako je izmijenjen, neopravdano produljenje faze likvidacije predstavljalo razlog koji opravdava zamjenu likvidatora. Društvo procjenitelj je ipak napomenulo da je, s obzirom na složenost hipotetskog postupka u slučaju nesolventnosti društva Banco Popular i na činjenicu da bi vrlo brz postupak doveo do problemâ kapaciteta tržišta, nižih cijena i niskih vrijednosti realizacije, predvidjelo dva scenarija likvidacije koja su dulja od scenarija od 18 mjeseci, predviđenog Zakonom 22/2003. Dodalo je i da ti dodatni scenariji od 3 odnosno 7 godina omogućavaju učinkovitiju likvidaciju imovine društva Banco Popular, s višim stopama naplate nego u scenariju od 18 mjeseci, poštujući pritom načelo povrata vrijednosti vjerovnicima u razumnom roku.
- 96 Prema tome, budući da je društvo procjenitelj smatralo da je scenarij likvidacije od 18 mjeseci iznimno nevjerojatan i da je stoga iznio druga dva dulja scenarija, bespredmetni su argumenti tužiteljâ kojima se nastojalo prigovoriti društvu procjenitelju da je pogrešno protumačilo Zakon

22/2003 na način da se njime utvrđuje „stvarni maksimalni” rok trajanja likvidacije od 18 mjeseci. Isto tako, nisu relevantni ni primjeri navedeni u iskazu osobe A, o postupcima u slučaju nesolventnosti koji su započeli nakon 2015. i traju dulje od tri godine.

- 97 Kao treće, tužitelji, oslanjajući se na iskaz osobe A, osporavaju, s jedne strane, ocjenu društva procjenitelja koja se nalazi u dokumentu pojašnjenja i prema kojoj određeni vjerovnici reda koji je viši od onog pogođenih dioničara i vjerovnika mogu zahtijevati razrješenje likvidatora u slučaju neopravdanog produljenja razdoblja likvidacije od preko jedne godine i, s druge strane, hipotezu prema kojoj će likvidator predvidjeti takve postupke i ubrzati postupak.
- 98 Međutim, suprotno onomu što tvrde tužitelji, oslanjajući se na iskaz osobe A, svrha objašnjenja koja je društvo procjenitelj iznijelo u dokumentu pojašnjenja nije opravdati „ubrzani” scenarij likvidacije, nego opravdati razlog zbog kojeg postupak likvidacije ne bi trajao dulje od sedam godina.
- 99 S jedne strane, iz pobijane odluke, navedene u točki 73. ove presude, proizlazi da je SRB naveo da je, što se tiče načina na koji su različiti vjerovnici ocijenili plan likvidacije, društvo procjenitelj u vrednovanju 3 uzelo u obzir činjenicu da suspenzija plaćanja kamata nastalih nakon likvidacije može biti značajna, u mjeri u kojoj bi vjerovnici višeg reda ocijenili da je malo vjerojatno da će dobiti nadoknadu zbog kašnjenja u naplati dugovanih iznosa.
- 100 Stoga su različiti vjerovnici društva Banco Popular, ovisno o njihovu položaju u hijerarhiji, mogli imati sukobljene interese u pogledu trajanja postupka likvidacije te se društvu procjenitelju i SRB-u ne može prigovoriti što su uzeli u obzir sve te interese.
- 101 Usto, uzimajući u obzir sadržaj Zakona 22/2003, kojim se predviđa mogućnost razrješenja likvidatora u slučaju neopravdanog produljenja likvidacije i činjenicu da određeni vjerovnici nemaju interes da se postupak produlji, to razrješenje predstavlja mogućnost koju je društvo procjenitelj moglo uzeti u obzir prilikom procjene trajanja postupka likvidacije.
- 102 U tom pogledu valja istaknuti da je u iskazu osobe A, na koji se pozivaju tužitelji, ona tvrdila da „ako određene skupine vjerovnika moraju izvršiti pritisak na likvidatora kako bi ubrzale postupak likvidacije, druge bi se skupine vjerovnika, kao što su nositelji podređenih potraživanja, mogle suprotstaviti takvoj strategiji” posredstvom tužbe za utvrđivanje odgovornosti protiv likvidatora. Dodala je da stoga smatra „da je [društvo procjenitelj] pošlo od načela da su interesi i hipotetske tužbe vjerovnika višeg reda više utjecali na likvidatora nego interesi vjerovnika nižeg reda” i da ne vidi „nikakav razlog za pretpostavku da bi likvidator jednostavno dao prednost određenoj skupini vjerovnika u izradi plana likvidacije u odnosu na drugu, neopravdanim ubrzavanjem postupka u slučaju nesolventnosti i, slijedom toga, potencijalnim odustajanjem od naplate za nositelje podređenih tražbina”.
- 103 Dovoljno je istaknuti da iskaz osobe A predstavlja samo mišljenje koje ne može dovesti u pitanje mogućnost koju je društvo procjenitelj uzelo u obzir, prema kojoj bi određeni vjerovnici mogli smatrati da bi trajanje postupka likvidacije dulje od sedam godina bilo neopravdano i da bi ih to moglo potaknuti da zatraže razrješenje likvidatora kako bi ishodili naplatu svojih potraživanja u razumnom roku.
- 104 S druge strane, tužitelji ne ističu nijedan argument kojim se nastoje dovesti u pitanje drugi elementi koje je društvo procjenitelj uzelo u obzir u vrednovanju 3 i koji su navedeni u dokumentu pojašnjenja kojim se nastoji opravdati to da postupak likvidacije neće trajati dulje od

sedam godina, kao što su viši troškovi likvidacije, upravljanja i održavanja, povećanje neizvjesnosti za likvidatora u pogledu razine realizacije imovine i činjenica da likvidator ne bi bio spreman nagađati o eventualnim budućim pozitivnim točkama koje su vrlo neizvjesne.

105 Iz toga slijedi da tužitelji ne mogu valjano tvrditi da se hipoteze SRB-a ili društva procjenitelja u pogledu trajanja scenarijâ likvidacije temelje na pogrešnom shvaćanju Zakona 22/2003 pa, slijedom toga, prvi prigovor treba odbiti.

2) Drugi prigovor, koji se temelji na neuzimanju u obzir duljeg razdoblja likvidacije

106 Tužitelji tvrde da bi, prema iskazu osobe A priloženom tužbi i njegovu prilogu priloženom replici, razumna procjena trajanja nesolventnosti bila deset ili više godina, a minimalno sedam godina. Oslanjaju se i na svoja stručna izvješća prema kojima bi scenarij likvidacije od deset godina doveo do veće naplate. Navode primjere nesolventnosti, navedene u njihovim stručnim izvješćima i iskazu osobe A, u kojima je trajanje likvidacije portfelja imovine premašilo maksimalno razdoblje likvidacije od sedam godina koje je u obzir uzelo društvo procjenitelj.

107 Valja istaknuti da se člankom 4. stavkom 3. Delegirane uredbe 2018/344 predviđa:

„Pri određivanju diskontiranog iznosa očekivanih novčanih tokova u redovnom postupku u slučaju insolventnosti procjenitelj uzima u obzir sljedeće:

(a) primjenjivo pravo i praksu u području insolventnosti u relevantnoj jurisdikciji, koje može utjecati na čimbenike poput očekivanog razdoblja otuđenja ili stopa naplate;

[...]

(c) informacije o nedavnim prošlim predmetima u postupku insolventnosti sličnih subjekata, ako su dostupne i relevantne.”

108 U uvodnoj izjavi 121. pobijane odluke SRB je istaknuo da su određeni pogođeni dioničari i vjerovnici upućivali na prethodne slučajeve nesolventnosti u Španjolskoj i drugim jurisdikcijama. Naveo je da je u dokumentu pojašnjenja društvo procjenitelj primijetilo da, iako je u određenoj mjeri vodilo računa o postupku u slučaju nesolventnosti društva Banco de Madrid, naknadne značajne izmjene nacionalnog prava u području nesolventnosti (na primjer, izmjene koje utječu na trajanje tih postupaka) nisu omogućavale usporedbu s prethodnim španjolskim predmetima. Usto, utvrdio je da je društvo procjenitelj ispitalo mogu li drugi slučajevi likvidacije u Europi pružiti uvid u hipotetski scenarij likvidacije. Međutim, zbog neusklađenosti različitih europskih zakonodavstava u području nesolventnosti, društvo procjenitelj je za tu usporedbu smatralo da ima samo ograničenu vrijednost. Osim toga, makroekonomski kontekst, operacije, aktivnosti i imovina subjekta mogli su se znatno razlikovati od slučaja do slučaja i utjecati na rezultat vrednovanja u okviru postupka u slučaju nesolventnosti. SRB je smatrao da je društvo procjenitelj, u skladu s člankom 4. stavkom 3. točkom (c) Delegirane uredbe 2018/344, uzelo u obzir informacije o nedavnim prijašnjim slučajevima nesolventnosti sličnih subjekata te da je pružilo dostatno obrazloženje u pogledu njihove relevantnosti.

109 U tom pogledu valja istaknuti da primjeri koje navode tužitelji i koji su navedeni u njihovim stručnim izvješćima priloženima tužbi i replici nisu relevantni za usporedbu u pogledu ocjene trajanja scenarija likvidacije društva Banco Popular.

- 110 Kad je riječ o slučajevima društava AFINSA Bienes Tangibles SA, Ploder Uicesa SA, Assignia Infraestructuras SA i Essentium Grupo SL, koji se spominju u iskazu osobe A i stručnom izvješću priloženom tužbi, a čiji su postupci u slučaju nesolventnosti trajali dulje od 18 mjeseci, dovoljno je utvrditi, kao što je to učinio SRB, da ti poduzetnici nisu bankarske institucije i da stoga nije riječ o relevantnim primjerima.
- 111 Kad je riječ o slučajevima društava Northern Rock, Bradford & Bingley, Dexia SA, Heta Asset Resolution AG, SNS Bank ili Banco Espírito Santo, valja napomenuti da se oni ne odnose na španjolske banke i da je stoga njihov postupak u slučaju nesolventnosti bio uređen nacionalnim odredbama različitim od onih koje se primjenjuju na situaciju društva Banco Popular.
- 112 Osim toga, stručnjaci tužiteljâ naveli su u svojem izvješću priloženom tužbi da ne postoje slučajevi nesolventnosti banaka usporedivi s društvom Banco Popular u Španjolskoj i da se primjeri portugalske banke Banco Espírito Santo i nizozemske banke SNS Bank temelje na izvješćima o hipotetskoj nesolventnosti. Stoga ne mogu poslužiti kao primjer prakse u području nesolventnosti u Španjolskoj.
- 113 Usto, SRB je naveo da se slučajevi društava Sociedad de Gestión de Activos procedentes de la Reestructuración Bancaria (SAREB), Heta Asset Resolution, Northern Rock, Bradford & Bingley i Dexia ne odnose na slučajeve nesolventnosti, što tužitelji i njihovi stručnjaci priznaju u svojem izvješću priloženom replici.
- 114 U tom pogledu, kad je riječ o društvu SAREB, jedinom primjeru španjolske banke koji navode tužitelji, oni nisu osporili SRB-ovu tvrdnju prema kojoj trajanje od petnaest godina predviđeno za pravilnu prodaju imovine odgovara razdoblju restrukturiranja utvrđenom u okviru općeg postupka restrukturiranja španjolskog bankarskog sektora, a ne trajanju likvidacije.
- 115 Naposljetku, tužitelji ne objašnjavaju u kojoj je mjeri situacija različitih primjera koje su naveli usporediva sa situacijom društva Banco Popular, osobito u pogledu strukture portfelja imovine ili makroekonomskog konteksta.
- 116 Kad je riječ o slučaju društva Banco de Madrid, tužitelji tvrde da je nesolventnost te banke, koja je manja i manje složena od društva Banco Popular, trajala više od šest godina i pokazuje da bi scenarij od deset godina bio primjeren.
- 117 U tom je pogledu društvo procjenitelj u vrednovanju 3 navelo da je uzelo u obzir slučaj društva Banco de Madrid, koji je tada bio posljednji otvoreni španjolski postupak u slučaju nesolventnosti banke, pri čemu je utvrdilo da se on razlikuje od slučaja društva Banco Popular u pogledu svojega sistemskog utjecaja. Također je istaknulo da je likvidacija društva Banco de Madrid prethodila određenim važnim pravnim izmjenama Zakona 22/2003 koje bi utjecale na scenarij koji se primjenjuje na društvo Banco Popular. Međutim, navelo je da je taj presedan koristan kad je riječ o potvrdi oduzimanja odobrenja za rad banke i za vrednovanje određene imovine.
- 118 Naime, kao što je društvo procjenitelj također navelo u dokumentu pojašnjenja, postupak u slučaju nesolventnosti društva Banco de Madrid prethodio je izmjeni Zakona 22/2003 koja je potencijalno imala za učinak ograničavanje likvidacijskog postupka na 18 mjeseci. Naime, kao što je to navedeno u točki 87. ove presude, donošenjem Zakona 25/2015 željelo se spriječiti neopravdano produljivanje postupka likvidacije time što se predviđjela mogućnost ograničavanja naknade likvidatoru na 18 mjeseci.

- 119 Usto, na dan donošenja pobijane odluke postupak likvidacije društva Banco de Madrid, koji je započeo u ožujku 2015., trajao je 5 godina i stoga nije bio u suprotnosti s hipotezom scenarija likvidacije od najviše sedam godina. Naposljetku, tužitelji ne objašnjavaju zašto bi taj primjer značio utvrđenje da bi scenarij likvidacije društva Banco Popular u trajanju od deset godina bio prikladan.
- 120 Stoga se na temelju primjera koje navode tužitelji ne može utvrditi da je uzimanje u obzir maksimalnog trajanja scenarija likvidacije društva Banco Popular u trajanju od sedam godina bilo očito pogrešno.
- 121 Osim toga, valja napomenuti i to da iz točaka 66. do 70. ove presude proizlazi da činjenica da su stručnjaci tužiteljâ proveli vlastitu procjenu postupka likvidacije društva Banco Popular kako bi utvrdili da bi naplate bile veće u razdoblju od deset godina ne može lišiti vjerodostojnosti ocjene izvršene u vrednovanju 3.
- 122 Usto, tvrdnja osobe A, u skladu s kojom „prema njegovu mišljenju, razumna procjena trajanja nesolventnosti iznosi 10 ili više godina, a minimalno 7 godina”, predstavlja samo mišljenje koje se ne temelji na konkretnoj ocjeni situacije društva Banco Popular.
- 123 Iz toga proizlazi da drugi prigovor valja odbiti.
- 124 Iz analize prvog dijela proizlazi da tužitelji nisu istaknuli argumente koji bi mogli lišiti vjerodostojnosti ocjene društva procjenitelja prema kojima bi najdulje trajanje postupka likvidacije društva Banco Popular iznosilo sedam godina, osobito s obzirom na cilj da se u razumnom roku provede likvidacija i na neizvjesnosti nastale zbog produljenog trajanja likvidacije. Stoga nisu dokazali da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što se oslonio na te ocjene u pobijanoj odluci.
- 125 Prema tome, prvi dio tužbenog razloga treba odbiti.

b) Drugi dio, koji se odnosi na vrednovanje prihodonosnih kredita

- 126 Tužitelji tvrde da su hipoteze koje je postavilo društvo procjenitelj i na koje se SRB oslonio u pobijanoj odluci, u pogledu vrednovanja portfelja prihodonosnih kredita društva Banco Popular, očito pogrešne i da su dovele do znatnog podcjenjivanja tog portfelja.
- 127 Taj se dio dijeli na četiri prigovora koji se odnose na analizu koju je provelo društvo procjenitelj, a koja se odnosi, kao prvo, na reklasifikaciju prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite, kao drugo, na hipoteze prijevremene naplate prihodonosnih kredita, kao treće, na nova neispunjavanja obveza plaćanja preostalih prihodonosnih kredita i, kao četvrto, na diskontnu stopu na prodaju preostalog dijela portfelja prihodonosnih kredita.

1) Prvi prigovor, koji se odnosi na reklasifikaciju prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite

- 128 Tužitelji smatraju da su razlozi koje je društvo procjenitelj iznijelo u vrednovanju 3 kako bi opravdalo reklasifikaciju 1,1 milijarde eura prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite očito pogrešni.

- 129 Kao prvo, tvrde da je korištenje standarda MSFI 9 (*IFRS;International Financial Reporting Standard* (Međunarodni standard financijskog izvještavanja)) i circulara 4/2017 del Banco de España, a entidades de crédito, sobre normas de información financiera pública y reservada, y modelos de estados financieros (okružnica 4/2017 Banke Španjolske kreditnim institucijama o pravilima javnog i povjerljivog financijskog izvještavanja i obrascima financijskog izvještavanja), od 27. studenoga 2017. (BOE br. 296 od 6. prosinca 2017., str. 119454.) neprikladno u kontekstu nesolventnosti i da je društvo procjenitelj, pri reklasifikaciji prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite, standard MSFI 9 primijenilo na prerestriktivan način. Smatraju da kriteriji koje primjenjuje društvo procjenitelj ne odgovaraju onome što standard MSFI 9 definira kao kredit koji treba razvrstati u fazu 3. i stoga kao kredit kojemu treba „umanjiti vrijednost” i ukloniti ga iz skupine prihodonosnih kredita.
- 130 U tom pogledu, u vrednovanju 3, kad je riječ o reklasifikaciji prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite, društvo procjenitelj uzelo je u obzir klijente koji su u poslovnim knjigama društva Banco Popular bili razvrstani u fazu 2. u skladu sa standardom MSFI 9, odnosno klijenti s visokim rizikom neispunjavanja obveze plaćanja, te je potom primijenilo objektivne kriterije kako bi utvrdilo koji su se ugovori o kreditima koje drže ti klijenti mogli reklasificirati u neprihodonosne kredite, osobito u slučaju nesolventnosti banke. Društvo procjenitelj zatim je smatralo da je potrebno reklasificirati u neprihodonosne kredite one kredite koji su već bili u statusu neispunjavanja obveza dulje od 30 dana i čiji je preostali iznos bio veći od razine danih jamstava, kao i kredite klijenata koji već imaju ugovor o kreditu u statusu neispunjavanja ako su dana jamstva nedostatna ili je ugovor u statusu neispunjavanja bio važan za ukupni odnos s bankom.
- 131 Stoga, proizlazi da društvo procjenitelj nije smatralo da određene kredite treba razvrstati u fazu 3. prema kriterijima predviđenima standardom MSFI 9 i da nije reklasificiralo određene prihodonosne kredite u neprihodonosne kredite u skladu s tim standardom.
- 132 Usto, činjenica da je društvo procjenitelj u vrednovanju 3 navelo da je njegova metoda u skladu s okružnicom 4/2017 Banke Španjolske ne znači, suprotno onomu što tvrde tužitelji, da ju je primijenilo kako bi reklasificiralo prihodonosne kredite u neprihodonosne kredite.
- 133 Prema tome, argument tužiteljâ treba odbiti u dijelu u kojem se temelji na pogrešnom tumačenju vrednovanja 3.
- 134 Kao drugo, tužitelji ističu da se društvo procjenitelj u dokumentu pojašnjenja pogrešno oslonilo na zamrzavanje financijskih sredstava zajmoprimca kako bi opravdalo njegove poteškoće da vrati kredit, zanemarujući, s jedne strane, činjenicu da zajmoprimac može imati račune u drugim bankama i, s druge strane, funkcioniranje španjolskog sustava osiguranja depozita. Upućivanje na neodređene „protuzahthjeve” samo je nagađanje. Tvrde da su te tvrdnje nejasne i nepotkrijepljene te da se njima ne može opravdati bitna reklasifikacija prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite koja je provedena u vrednovanju 3.

135 U dokumentu pojašnjenja, kao odgovor na primjedbe pogođenih dioničara i vjerovnika čiji je cilj bio dobiti pojašnjenja u vezi s reklasifikacijom određenih prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite, koja je provedena u vrednovanju 3, društvo procjenitelj dostavilo je sljedeća objašnjenja:

„Kao što je to navedeno u [vrednovanju 3], nesolventnost društva Banco Popular imala bi znatne posljedice, uključujući za zajmoprimce, te bi mogla dovesti do povećanja razine neispunjavanja obveza plaćanja (na primjer, zajmoprimcima koji također imaju tekuće račune pri društvu Banco Popular ti bi računi mogli biti zamrznuti i ne bi mogli pristupiti svojim sredstvima, drugi bi mogli podnijeti protuzahtjeve kako ne bi izvršili ili kako bi odgodili predviđene otplate). To bi povećanje bilo usredotočeno na dijelove portfelja i/ili zajmoprimce koji su već u poteškoćama te bi ga pospješile poteškoće u održavanju proaktivnog stava u upravljanju tim kreditima, s obzirom na poremećaje u poslovanju i osoblju društva Banco Popular zbog nesolventnosti. Na temelju [njegova] iskustva i [njegove] stručne prosudbe [ono je smatralo] da zajmoprimci za koje je u dostavljenim podacima utvrđeno da su u fazi 2. [u skladu sa standardom MSFI 9] predstavljaju visok rizik od neplaćanja. Ta klasifikacija kombinirana s drugim čimbenicima (npr. povezanim instrumentima osiguranja) određivala je procjenu povećanja neispunjavanja i reklasifikacije. U tom pogledu, situacija je [bila] drukčija od računovodstvene analize pri kontinuiranom poslovanju.”

136 Dovoljno je istaknuti da tužitelji samo tvrde da primjeri koje je dalo društvo procjenitelj u pogledu ponašanja koja u slučaju likvidacije društva Banco Popular mogu usvojiti zajmoprimci ne opravdavaju razmjer reklasifikacije provedene u vrednovanju 3. Te argumente treba odbiti kao bespredmetne.

137 Naime, objašnjenja pružena u vrednovanju 3 i u dokumentu pojašnjenja u pogledu reklasifikacije prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite ne temelje se na tim primjerima. Čini se da tužitelji zanemaruju činjenicu da se reklasifikacija provedena u vrednovanju 3, spomenuta u točki 130. ove presude, odnosila samo na određene kredite zajmoprimaca kod kojih je već postojao rizik neispunjavanja obveza plaćanja. U tom pogledu, oni ne ističu argumente kojima se nastoje osporiti ocjene društva procjenitelja koje se odnose na posljedice iznenadnog prestanka poslovanja banke, s jedne strane, na pogoršanje situacije zajmoprimaca koji su već imali poteškoća s otplaćivanjem svojih kredita kada je društvo Banco Popular poslovalo i, s druge strane, na povećanje rizika neispunjavanja obveza plaćanja kredita kod kojih je, zbog njihovih obilježja kao što je niska razina povezanih instrumenata osiguranja, već postojao rizik od neotplaćivanja prije likvidacije.

138 Iz toga slijedi da tužitelji ne mogu valjano tvrditi da je SRB trebao smatrati da je reklasifikacija prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite, koja je provedena u vrednovanju 3, očito pogrešna. Prema tome, prvi prigovor treba odbiti.

2) Drugi prigovor, koji se odnosi na hipoteze prijevremene otplate prihodonosnih kredita

139 Tužitelji ističu da se zaključak društva procjenitelja u vrednovanju 3, koji se odnosi na smanjenje veličine portfelja prihodonosnih kredita s 59,5 milijardi eura na 24,9 milijardi eura u 18 mjeseci, temelji na nerealističnim hipotezama prijevremene otplate. Osporavaju te hipoteze u pogledu, s jedne strane, prihodonosnih kredita poduzetnicima i, s druge strane, prihodonosnih hipotekarnih kredita.

140 Uvodno valja istaknuti da usporedba koju su tužitelji proveli između razina prijevremene otplate na španjolskom tržištu u 2017. i hipoteza društva procjenitelja nije relevantna. Naime, s obzirom na to da vrednovanje 3 polazi od hipoteze da je društvo Banco Popular stupilo u likvidaciju, razine prijevremene otplate za poduzetnike koji kontinuirano posluju nisu usporedive.

i) O prihodonosnim kreditima poduzetnicima

141 Tužitelji osporavaju hipotezu koju je postavilo društvo procjenitelj, a prema kojoj bi 80,23 % portfelja prihodonosnih kredita poduzetnika koji su klijenti društva Banco Popular bilo prijevremeno otplaćeno u roku od godinu dana nakon nesolventnosti društva Banco Popular. Ta se hipoteza temelji na nelogičnoj pretpostavci koja je protivna obilježjima španjolskog tržišta, a prema kojoj bi korporativni klijenti kojima je potrebna banka koja pruža komercijalne bankarske usluge bili obvezni refinancirati svoje kredite kod nove banke koja bi mogla pružati te usluge.

142 Kao prvo, tužitelji ističu da ne postoji poveznica između kredita i tekućeg računa, da je netočno da poduzetnik zajmoprimac ima samo jedan bankovni odnos za sve svoje potrebe i da valja uzeti u obzir zajmoprimčev konzervativan stav u odnosu na promjenu banke. Društvo procjenitelj priznalo ga je u dokumentu pojašnjenja te se oslonilo na općenite izjave o bliskim odnosima španjolskih banaka s njihovim klijentima ili o strategijama konkurentskih banaka, a da pritom nije utvrdilo koliko je korporativnih klijenata društva Banco Popular koji su ishodili kredite koristilo druge bankovne funkcije koje su trebali premjestiti.

143 Društvo procjenitelj je u vrednovanju 3 smatralo da će stope prijevremene otplate vjerojatno biti znatno više u scenariju likvidacije nego u slučaju banke koja posluje, s obzirom na to da bi klijenti, koji to mogu, bili skloni premjestiti se u druge financijske institucije i otplatiti svoj dug prema banci te da je vjerojatno da će i druge velike španjolske banke aktivno pokušati privući najbolje klijente banke u likvidaciji. Smatralo je da je ta hipoteza to više točna za korporativne klijente koji su se, kako bi upravljali svojim svakodnevnim aktivnostima, trebali osloniti na potpuno operativnu banku koja može nuditi proizvode i usluge kao što su revolving kreditne linije, druga zaduženja, funkcija prodajnog mjesta i neke druge usluge koje društvo Banco Popular ne bi moglo nastaviti nuditi nakon pokretanja likvidacije.

144 Također je navelo da je pretpostavilo da će se svi korporativni klijenti premjestiti, osim poduzetnika koji su na popisu za praćenje, za koje nije vjerojatno da će se refinancirati u drugoj banci, i društava za razvoj nekretnina za koja su konkurentske banke imale malo interesa na datum sanacije.

145 Nakon primjedaba pogođenih dioničara i vjerovnika, prema kojima se činilo da su hipoteze prijevremene otplate za prihodonosne kredite previsoke, u dokumentu pojašnjenja društvo procjenitelj navelo je sljedeće:

„Usto, utvrdili smo da se španjolski poslovni model banke za poslovanje s građanstvom temelji na uspostavi bliskih odnosa s klijentima. U tom scenariju likvidacije društva Banco Popular velik broj korporativnih klijenata vodio bi poslovne razgovore s drugim pružateljima bankarskih usluga, tijekom kojih bi alternativni subjekt bio u dobrom položaju da preuzme zajmove od korporativnih klijenata kao i njihove transakcijske bankarske aktivnosti. Kako bi se izbjegla svaka dvosmislenost, ne pretpostavljamo operativnu vezu između dvaju proizvoda. Međutim, pretpostavljamo da poslovne rasprave koje iz toga proizlaze pokrivaju sve bankarske potrebe klijenta (bilo da je riječ o poslovnim transakcijama ili kreditima) i da bi drugi pružatelj usluga želio obuhvatiti što je više moguće novih aktivnosti. Te rasprave mogu biti lakše ako već postoji

- bankarski odnos (klijenti s više banaka). Osobito, smatramo da su MSP-ovi i jeftinije franšize društva Banco Popular u to vrijeme bili od strateškog interesa za druge španjolske banke, tako da bi proaktivna strategija – čiji je cilj pridobiti klijente društva Banco Popular – jednog ili više konkurenata bila moguća rezultat scenarija likvidacije. Shodno tomu, smatramo da su hipoteze na kojima se temelji povećanje razine prijevremene otplate kredita, kako su navedene u [vrednovanju 3], razumne.”
- 146 Usto, u odgovoru na primjedbe pogođenih dioničara i vjerovnika, koje upućuju na to da inertnost zajmoprimca snižava razinu premještanja i da ponašanje klijenata nije uvijek racionalno, društvo procjenitelj složilo se da je, kad je riječ o čimbeniku u situaciji kontinuiteta poslovanja, situacija vrlo drukčija u scenariju likvidacije. Podsjetilo je na to da bi klijenti koji su ovisili o društvu Banco Popular za transakcijske bankovne usluge bili prisiljeni promijeniti banku te bi, čak i ako ne postoje operativne veze, vjerojatno premjestili svoje kredite u isto vrijeme, kako bi zadržali razinu usluge i radi administrativne praktičnosti.
- 147 Iz toga proizlazi da, suprotno onomu što tvrde tužitelji, činjenica da je društvo procjenitelj priznalo nepostojanje operativne veze između kredita i tekućeg računa ne dovodi u pitanje njegovu ocjenu prema kojoj se korporativni klijenti moraju osloniti na banku koja im može ponuditi puni raspon proizvoda i usluga. Činjenica da im društvo Banco Popular, zbog svoje likvidacije, više ne može nuditi te usluge element je koji može ići u prilog premještanju te klijentele u druge banke i, slijedom toga, prijevremenoj otplati njihovih kredita.
- 148 Osim toga, iz vrednovanja 3 ne proizlazi da bi društvo procjenitelj krenulo od hipoteze da poduzetnik ima samo jedan bankovni odnos za sve svoje potrebe. Stoga tužitelji ne mogu tvrditi da je društvo procjenitelj prihvatilo da je njegova hipoteza pogrešna kada je u dokumentu pojašnjenja priznalo postojanje odnosa s više banaka u odgovoru na određene primjedbe. U tom je pogledu društvo procjenitelj smatralo da činjenica da klijent društva Banco Popular ima račun u drugoj banci može biti element koji tom drugom pružatelju usluga olakšava otkup njihovih kredita i stoga prijevremenu otplatu prihodonosnih kredita.
- 149 Usto, suprotno onomu što tvrde tužitelji, društvo procjenitelj nije u dokumentu pojašnjenja prihvatilo konzervativan stav zajmoprimaca u odnosu na promjenu banke u slučaju likvidacije društva Banco Popular.
- 150 Naposljetku, s obzirom na to da je društvo procjenitelj jasno navelo koje je kategorije korporativnih klijenata isključilo iz svoje hipoteze, kao one koje ne mogu prenijeti svoje kredite, nije relevantan argument kojim mu se želi prigovoriti da nije utvrdilo koliko se korporativnih klijenata, koji su dobili zajmove, koristilo drugim bankarskim poslovima.
- 151 Osim toga, tužitelji u replici ističu da je društvo procjenitelj navelo „bliske bankarske odnose” kao odlučujući čimbenik prijevremene otplate iznad svih ostalih razmatranja, uključujući troškove kredita. Prema njihovu mišljenju, poslovni klijenti, osobito MSP-ovi, daju prednost trošku kredita u odnosu na prirodu svojih bankarskih odnosa.
- 152 Dovoljno je utvrditi da taj argument tužiteljâ ne uzima u obzir posljedice pokretanja likvidacije društva Banco Popular, ne samo na njegovu nemogućnost pružanja svih bankarskih usluga, nego i na stav konkurentskih banaka. Konkretno, društvo procjenitelj navelo je u dokumentu pojašnjenja da dio korporativnih klijenata društva Banco Popular, osobito MSP-ova, predstavlja strateški interes za druge španjolske banke koje bi mogle provoditi strategiju s ciljem pridobivanja tih klijenata u slučaju likvidacije.

- 153 Prema tome, tužitelji ne ističu nijedan argument na temelju kojeg bi se moglo utvrditi da postojanje bliskih veza španjolskih poslovnih klijenata s njihovom bankom nije relevantan element koji je društvo procjenitelj moglo uzeti u obzir. Argumenti tužiteljâ ne lišavaju vjerodostojnosti hipotezu, koju je društvo procjenitelj uzelo u obzir, prema kojoj bi nakon likvidacije društva Banco Popular profesionalni klijenti koji moraju prenijeti svoje poslovne transakcije na drugu banku odlučili prenijeti i svoje kredite kako bi se održao odnos koji obuhvaća sve bankarske usluge.
- 154 Kao drugo, tužitelji u biti ističu nedostatak u obrazloženju jer društvo procjenitelj nije dostavilo brojčane podatke o relativnim kamatnim stopama i troškovima raskida koje je uzelo u obzir.
- 155 U dokumentu pojašnjenja, u odgovoru na primjedbe o relativnim kamatnim stopama i troškovima prijenosa, društvo procjenitelj navelo je da je prilikom oblikovanja svojih hipoteza prijevremene otplate uzelo u obzir želju klijenta da se premjeste (na primjer, relativne kamatne stope koje su se primjenjivale između društva Banco Popular i drugih pružatelja usluga), moguće prepreke (na primjer, troškove prijenosa) i privlačnost klijenta za druge banke prilikom ispitivanja refinanciranja klijentova kredita (uzimajući u obzir profil rizičnosti zajmoprimca, kreditnu povijest, segmentaciju, financijsku situaciju itd.). Navelo je da je ispitalo relativne kamatne stope – uspoređujući kamatnu stopu koju treba platiti na nepodmireni iznos kredita (kako je navedeno u dostavljenim podacima) s kamatnim stopama koje se primjenjuju na nove slične transakcije na datum raskida – i troškove raskida, uključujući ispitivanje uzorka ugovora, kako bi se razumjeli troškovi raskida ugovora predviđeni za svaki standardni ugovor, i mjerenje učinka raskida tog ugovora.
- 156 Valja utvrditi da je to obrazloženje dostatno kako bi se utvrdilo da je društvo procjenitelj u vrednovanju 3 stvarno uzelo u obzir kamatne stope koje su primjenjivali društvo Banco Popular i druge banke kao i troškove prijenosa kredita. To je objašnjenje u skladu sa zahtjevima iz članka 6. točke (b) Delegirane uredbe 2018/344, u skladu s kojim vrednovanje mora sadržavati objašnjenje ključnih primijenjenih metodologija i hipoteza te mjere u kojoj njihov izbor utječe na vrednovanje. Društvo procjenitelj nije bilo dužno u vrednovanju 3 navesti sve brojčane elemente i podatke na kojima je temeljilo to vrednovanje.
- 157 Iz toga proizlazi da tužitelji nisu istaknuli nijedan argument koji bi mogao učiniti nevjerodostojnom hipotezu koju je postavilo društvo procjenitelj, a prema kojoj bi 80,23 % portfelja prihodonosnih kredita korporativnih klijenata društva Banco Popular bilo prijevremeno otplaćeno.

ii) O prihodonosnim hipotekarnim kreditima

- 158 Tužitelji navode da se hipoteza koju je postavilo društvo procjenitelj, a prema kojoj bi 33,55 % portfelja prihodonosnih hipotekarnih kredita društva Banco Popular bilo prijevremeno otplaćeno u roku od 18 mjeseci, temelji na nepotkrijepljenim uopćavanjima.
- 159 Kao prvo, tužitelji tvrde da su hipotekarne stope na španjolskom tržištu bile osjetno više od stopa od 1 i 1,2 % koje je primjenjivalo društvo procjenitelj te se oslanjaju na svoje stručno izvješće koje upućuje na podatke iz Statističkog biltena Banke Španjolske iz srpnja 2018. i na ESB-ove podatke koje je objavio Standard & Poor's. Ističu da klijenti koji su plaćali kamatnu stopu od 2 % ili manje na svoj hipotekarni kredit, što odgovara kamatnoj stopi za te kredite na španjolskom tržištu u lipnju 2017., nisu imali nikakav interes za promjenu banke. Navode da društvo procjenitelj u

dokumentu pojašnjenja nije osporavalo ni te podatke ni njihovu relevantnost, nego je uvelo irelevantnu razliku između kamatnih stopa na španjolskom tržištu u lipnju 2017. i kamatnih stopa koje su bile na snazi tijekom cijelog trajanja hipoteke.

- 160 Tužitelji osporavaju primjenu kamatnih stopa koje su bile na snazi tijekom cijelog trajanja hipoteke, s obzirom na to da klijenti ne odlučuju ugovoriti hipotekarni kredit na temelju takve stope, nego samo na temelju početne stope dostupne na tržištu, i da su početne stope obično niže od prosječne stope tijekom trajanja kredita.
- 161 Društvo procjenitelj je u vrednovanju 3 smatralo da je za klijente u čijem je slučaju odnos između kredita i vrijednosti imovine kupljene tim kreditom (u daljnjem tekstu: odnos kredit/vrijednost) manji od 90 % i koji se ne nalaze na popisu praćenja ili za one kojima je rok dospijeća kredita bio dulji od dvije godine vjerojatnije da se žele premjestiti. Smatralo je da će klijenti s omjerom kredit/vrijednost manjim od 80 % prijevremeno otplatiti svoj kredit ako plaćaju kamatnu stopu od 1 % ili više, a klijenti s omjerom kredit/vrijednost u rasponu od 80 % do 90 % prijevremeno otplatiti svoj kredit ako plaćaju kamatnu stopu od 1,2 % ili više.
- 162 Valja istaknuti da su argumente tužiteljâ kojima se osporava uzimanje u obzir kamatnih stopa od 1 i 1,2 % već istaknuli određeni pogođeni dioničari i vjerovnici u postupku u vezi s pravom na saslušanje.
- 163 U tom je pogledu, u dokumentu pojašnjenja, društvo procjenitelj navelo da su podaci koji proizlaze iz Statističkog biltena Banke Španjolske iz srpnja 2018. i ESB-ovi podaci koje je objavio Standard & Poor's, a na koje se pozivaju pogođeni dioničari i vjerovnici, različiti od podataka upotrijebljenih u vrednovanju 3, s obzirom na to da odražavaju samo početnu stopu hipoteke.
- 164 Društvo procjenitelj objasnilo je da su hipotekarne stope koje su upotrijebljene u vrednovanju 3 izračunane usporedbom (fiksni i promjenjivi) stopa portfelja društva Banco Popular sa stopama koje su 6. lipnja 2017. nudili glavni pružatelji usluga hipotekarnih kredita na španjolskom tržištu. Usto, navelo je da je uzelo u obzir stope koje su bile na snazi tijekom čitavog životnog vijeka hipotekarnog kredita (a ne samo za početno razdoblje), s obzirom na to da hipotekarni krediti u Španjolskoj općenito imaju različitu stopu na početku kredita u odnosu na ostatak životnog vijeka ugovora. Društvo procjenitelj istaknulo je da su te stope bile izračunane tako da se prosjek postotka kako promjenjivih tako i fiksnih hipotekarnih kredita na španjolskom tržištu u to vrijeme pomnožio s ponudom prosječne stope za nove ugovore o hipotekarnim kreditima s promjenjivom odnosno fiksnom stopom.
- 165 Iz toga proizlazi da tužitelji ne mogu tvrditi da društvo procjenitelj nije osporavalo relevantnost njihovih podataka koji proizlaze iz Statističkog biltena Banke Španjolske iz srpnja 2018. i ESB-ovih podataka koje je objavio Standard & Poor's. Jasno je navelo da, s obzirom na to da ti podaci ne odražavaju kamatnu stopu hipoteke tijekom cijelog trajanja kredita, oni nisu bili uzeti u obzir u vrednovanju 3.
- 166 Usto, tvrdnja tužiteljâ prema kojoj klijenti uzimaju u obzir samo početnu kamatnu stopu kredita, a ne onu koja se primjenjuje tijekom čitavog trajanja hipotekarnog kredita, ne temelji se ni na jednom konkretnom dokazu. Kao što to ističe SRB, ta je tvrdnja također proturječna argumentu tužiteljâ prema kojem klijenti žele „ishoditi nižu dugoročnu prosječnu stopu”.
- 167 Isto tako, tvrdnja tužiteljâ da su početne kamatne stope obično niže od prosječne stope tijekom trajanja kredita ne temelji se ni na jednom dokazu.

- 168 Iz toga proizlazi da se argumenti tužiteljâ sastoje samo od isticanja vlastitih hipoteza kako bi osporili one upotrijebljene u vrednovanju 3 i ne mogu lišiti vjerodostojnosti ocjenu koju je provelo društvo procjenitelj. Osim toga, tim se argumentima ne uzimaju u obzir drugi elementi, kao što su omjer kredit/vrijednost i rok dospijea kredita, koje je društvo procjenitelj uzelo u obzir kako bi utvrdilo koji bi prihodonosni hipotekarni krediti bili prijevremeno otplaćeni.
- 169 Kao drugo, tužitelji osporavaju ocjenu društva procjenitelja prema kojoj troškovi prijevremene otplate hipotekarnog kredita nisu bili relevantan čimbenik te smatraju da je pogrešno isključilo troškove povezane s uzimanjem novog hipotekarnog kredita.
- 170 Društvo procjenitelj je u dokumentu pojašnjenja navelo da je prilikom izrade hipoteza prijevremene otplate uzelo u obzir sve čimbenike koji mogu utjecati na postupak premještanja klijenata drugom subjektu, kako sa stajališta ponude, kao što su kreditna kvaliteta klijenta ili dostupnost jamstava, tako i sa stajališta potražnje, odnosno učinak troškova otkazivanja hipotekarnih kredita pri društvu Banco Popular kao i troškove povezane s formalizacijom novih hipotekarnih kredita kod drugog pružatelja usluga.
- 171 Podsjetilo je na svoju ocjenu iz vrednovanja 3, prema kojoj ne postoji nikakva prepreka tomu da klijent prenese svoj hipotekarni kredit na drugog pružatelja usluga unatoč činjenici da određeni krediti dovode do troškova prijevremene otplate. Smatralo je da bi klijenti koji drže depozite u društvu Banco Popular trebali pronaći drugog pružatelja usluga za te depozite i da je vjerojatno da bi ti pružatelji usluga potaknuli i pojednostavnili postupak premještanja svojih drugih proizvoda. Slijedom toga, nije smatralo da ti troškovi odvrćaju klijente od premještanja njihova hipotekarnog kredita. Također je smatralo da likvidator možda neće moći primijeniti troškove prijevremene otplate ako se za klijente smatra da trebaju promijeniti pružatelja usluga zbog operativnih poteškoća na koje se naišlo društvo Banco Popular nakon likvidacije. Naposljetku, procijenilo je te troškove na oko 40 milijuna eura za sve klijente koji napuštaju društvo Banco Popular te, dakle, nije uključilo s tim povezane prihode.
- 172 U pogledu potonjeg pitanja, društvo procjenitelj je u dokumentu pojašnjenja navelo i da je ispitalo uzorak transakcija kako bi razumjelo standardne troškove otkazivanja koje je ugovorilo društvo Banco Popular i da je iz toga zaključilo da su oni unutar tržišnih raspona.
- 173 Iz toga proizlazi da tužitelji ne mogu valjano tvrditi da društvo procjenitelj nije u svojoj ocjeni hipoteza prijevremene otplate prihodonosnih hipotekarnih kredita uzelo u obzir troškove povezane s premještanjem tih kredita u drugu banku.
- 174 Osim toga, tužitelji samo tvrde da su objašnjenja koja je društvo procjenitelj dalo kako bi se zanemarilo troškove prijevremene otplate površna i da ono nije pružilo nikakvo objašnjenje u pogledu isključenja troškova povezanih s ugovaranjem novog kredita. Smatraju da je objašnjenje koje je utemeljeno na poticajnim mjerama konkurentskih banaka isključivo spekulativno, da likvidator ne bi odustao od naplate troškova prijevremene otplate i da je, ako iznos od 40 milijuna eura nije bio značajan na globalnoj razini, ispitivanje trebalo provesti na pojedinačnoj razini.
- 175 Dovoljno je utvrditi da se objašnjenjima društva procjenitelja nije željelo utvrditi da se troškovi povezani s premještanjem prihodonosnih hipotekarnih kredita u drugu banku nisu trebali uzeti u obzir, nego da oni nisu bili odvrćajući. Argumenti tužiteljâ temelje se na pukim tvrdnjama koje ne dokazuju očitu pogrešnost hipoteza koje je u obzir uzelo društvo procjenitelj.

- 176 Iz toga proizlazi da tužitelji nisu istaknuli nijedan argument koji bi mogao učiniti nevjerodostojnom hipotezu koju je postavilo društvo procjenitelj, a prema kojoj bi 33,55 % portfelja prihodonosnih hipotekarnih kredita društva Banco Popular bilo prijevremeno otplaćeno.
- 177 Iz analize drugog prigovora proizlazi da tužitelji nisu dokazali da je SRB počinio očitu pogrešku time što je u pobijanoj odluci smatrao da je društvo procjenitelj „iznijelo odgovarajuće argumente na temelju svojih hipoteza o povećanju razine prijevremene otplate” prihodonosnih kredita u dokumentu pojašnjenja. Prema tome, drugi prigovor treba odbiti.

3) Treći prigovor, koji se odnosi na nova neispunjavanja obveza plaćanja preostalih prihodonosnih kredita

- 178 Tužitelji navode da ne osporavaju metodu izračuna očekivanih naplata od likvidacije preostalih prihodonosnih kredita, odnosno kredite koji ostaju u portfelju nakon odbitka onih koji će biti reklasificirani u neprihodonosne kredite i onih koji proizlaze iz hipoteza prijevremene otplate, i da su suglasni s time da bi neki od tih kredita postali neprihodonosni tijekom svojeg životnog vijeka. Međutim, oni ističu da društvo procjenitelj nije pružilo nikakav temelj za hipotezu iz vrednovanja 3, prema kojoj bi došlo do „znatnog povećanja” novih neispunjavanja obveza plaćanja u slučaju nesolventnosti.
- 179 Tužitelji upućuju na izvadak iz tablice iz vrednovanja 3, koji sadržava sažetak strategije realizacije imovine društva Banco Popular koju je primijenilo društvo procjenitelj i u skladu s kojim će se „[p]ortfelj prihodonosnih kredita likvidirati do kraja razdoblja likvidacije, uzimajući u obzir njihov prinos, znatno povećanje stope prijevremene otplate i nova neispunjavanja obveza, nakon čega slijedi konačna prodaja preostalog portfelja”.
- 180 Iz toga proizlazi da je društvo procjenitelj spomenulo znatno povećanje stope prijevremene otplate prihodonosnih kredita, a ne nova neispunjavanja obveza plaćanja preostalih prihodonosnih kredita.
- 181 Stoga je dovoljno istaknuti, kao što je to učinio SRB, da se taj argument tužiteljâ temelji na pogrešnom tumačenju vrednovanja 3.
- 182 Prema tome, treći prigovor treba odbiti.

4) Četvrti prigovor, koji se odnosi na diskontnu stopu na prodaju preostalog dijela portfelja prihodonosnih kredita

- 183 Tužitelji ističu da je, u okviru hipotetskog scenarija likvidacije od sedam godina, društvo procjenitelj primjenjivalo diskontnu stopu na prodaju preostalog dijela portfelja prihodonosnih kredita (*rump*) u rasponu od 5,1 % za najbolju hipotezu i 6,1 % za najgoru hipotezu, a da pritom nije objasnilo tu razliku od 1 %.
- 184 Društvo procjenitelj je u vrednovanju 3 navelo da diskontna stopa primijenjena na kraju razdoblja likvidacije u svakom scenariju odražava stope povrata propisane na španjolskom tržištu za svaku kategoriju imovine na temelju profila očekivanog rizika u trenutku likvidacije, zbog čega je bilo potrebno provesti prilagodbe. Društvo procjenitelj navelo je na temelju kojih je elemenata

provelo te prilagodbe. Objasnio je da različite diskontne stope korištene u različitim scenarijima likvidacije odražavaju razvoj kombinacije različitih kategorija imovine portfelja i njihovih pretpostavljenih diskontnih stopa.

- 185 Dovoljno je utvrditi da su ta objašnjenja, koja tužitelji nisu osporavali, dostatna kako bi se opravdalo uzimanje u obzir diskontne stope na prodaju viška zasebnog portfelja prihodonosnih kredita za najbolju i najgoru hipotezu u svakom alternativnom vremenskom scenariju.
- 186 Osim toga, kad je riječ o upućivanju tužiteljâ na njihovo stručno izvješće, uz hipotezu u kojoj maksimalna diskontna stopa iznosi 5 %, valja podsjetiti na to da iz točaka 66. do. 70. ove presude proizlazi da usporedba s analizom provedenom u stručnom izvješću tužiteljâ nije relevantna za potrebe utvrđivanja je li društvo procjenitelj počinilo očite pogreške u ocjeni u vrednovanju 3.
- 187 Iz toga proizlazi da četvrti prigovor valja odbiti.
- 188 Iz analize drugog dijela proizlazi da tužitelji nisu istaknuli argumente koji bi mogli lišiti vjerodostojnosti ocjene društva procjenitelja u vezi s vrednovanjem portfelja prihodonosnih kredita društva Banco Popular. Stoga nisu dokazali da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što se oslonio na te ocjene u pobijanoj odluci.
- 189 Prema tome, drugi dio tužbenog razloga treba odbiti.

c) Treći dio, koji se odnosi na vrednovanje neprihodonosnih kredita

- 190 Tužitelji tvrde da se procjena naplate neprihodonosnih kredita u vrednovanju 3 temelji na nedosljednim i neosnovanim hipotezama te da nije u skladu s referentnim podacima, što je dovelo do podcjenjivanja te naplate.
- 191 Kao prvo, tužitelji osporavaju hipotezu postavljenu u vrednovanju 3 prema kojoj bi se svi neprihodonosni krediti prodali u roku od 18 mjeseci nakon likvidacije. Tvrde da se portfelj neprihodonosnih kredita za koje je izdano jamstvo uglavnom sastoji od kredita osiguranih nekretninama i da je njegova vrijednost stoga određena vrijednošću odnosno nepokretne imovine. Iako priznaju da je glavni kriterij vrednovanja osiguranih neprihodonosnih kredita naplata iznosa koji proizlaze iz prodaje preuzete imovine, smatraju da društvo procjenitelj u vrednovanju 3 ima nedosljedan pristup time što kao hipotezu uzima različito optimalno razdoblje otuđenja za neprihodonosne kredite i za nepokretnu imovinu.
- 192 Društvo procjenitelj je u vrednovanju 3 navelo da se zamišljena strategija likvidacije sastojala od prodaje portfelja neprihodonosnih kredita što je prije moguće kako bi se izbjeglo daljnje pogoršanje položaja banke i uzimajući u obzir „apetit” španjolskog tržišta za tu imovinu te da je to u skladu s iskustvom stečenim u drugim bankovnim likvidacijama. Smatralo je da će se neprihodonosni krediti prodati u prosincu 2018., odnosno otprilike 18 mjeseci nakon datuma sanacije, u trima alternativnim scenarijima od 18 mjeseci, 3 godine odnosno 7 godina.
- 193 Nakon primjedaba pogođenih dioničara i vjerovnika u okviru postupka u vezi s pravom na saslušanje, pri čemu se tvrdilo da dulji rok za otuđenje neprihodonosnih kredita omogućava ostvarivanje većeg prodajnog prihoda, društvo procjenitelj je u dokumentu pojašnjenja navelo da je hipoteza da društvo Banco Popular zadržava neprihodonosne kredite tijekom duljeg razdoblja bila uzeta u obzir prilikom izrade vrednovanja 3. Međutim, ostalo je pri tome da je raspored prodaje portfelja neprihodonosnih kredita tijekom razdoblja od 18 mjeseci i dalje najprikladniji.

- 194 U tom je pogledu društvo procjenitelj smatralo da su, tijekom duljeg razdoblja, veće naplate neizvjesne, dok su troškovi povezani s održavanjem likvidacijskog tima (uzimajući u obzir rizik povezan s odlaskom ključnog osoblja, koji bi povećao razinu potencijalne neučinkovitosti), kao i drugi čimbenici poput nevoljkosti zajmoprimaca koji nisu ispunili obveze da pokrenu razgovore s nesolventnom bankom, bili izvjesniji. Usto, društvo procjenitelj navelo je da dulji rok povećava i makroekonomski rizik, osobito zbog činjenice da je u drugoj polovini 2017. postojalo aktivno tržište za neprihodonosne kredite te je smatralo da je malo vjerojatno da likvidator želi nagađati o povoljnim uvjetima koji su trajali tijekom dugog razdoblja (osobito u kontekstu potencijalno značajne makroekonomske dislokacije koja bi mogla uslijediti nakon likvidacije društva Banco Popular). Stoga je zaključilo da je prodaja u relativno kratkom roku u konačnici povoljnija i da neće uzrokovati probleme u pogledu sposobnosti kupca koji bi utjecali na razinu dovršenih realizacija.
- 195 SRB je u pobijanoj odluci spomenuo ta objašnjenja društva procjenitelja te ih je potvrdio.
- 196 Osim toga, valja istaknuti da je u dokumentu pojašnjenja društvo procjenitelj objasnilo da je, kad je riječ o metodologiji upotrijebljenoj u vrednovanju 3, usvojilo dinamičan scenarij koji je definiran kao metoda kojom se utvrđuju različita razdoblja realizacije tijekom likvidacije i kojom se zatim utvrđuje vrijednost imovine ovisno, među ostalim, o trenutku realizacije. Tako je napomenulo da je za svaki alternativni vremenski scenarij predvidjelo optimalnu strategiju i razdoblje prodaje kako bi se maksimizirala realizacija različitih kategorija imovine, ovisno o njezinoj temeljnoj prirodi i likvidnosti.
- 197 Tužitelji ne ističu nikakav argument kojim bi se dovela u pitanje ta metodologija.
- 198 Stoga, iako je 66,6 % portfelja neprihodonosnih kredita društva Banco Popular bilo osigurano nekretninama, ti krediti i nekretnine ne pripadaju istoj kategoriji imovine i njihova prodaja u okviru likvidacije ne odgovara istoj strategiji.
- 199 Činjenica da je vrijednost neprihodonosnih kredita osigurana vrijednošću kolaterala u obliku nekretnina predstavlja, doduše, glavni čimbenik njihova vrednovanja. Međutim, ona nije relevantna kada je riječ o pitanju koji je najprikladniji rok za maksimiziranje naplate tih kredita.
- 200 Stoga tužitelji ne mogu tvrditi da postoji nedosljednost u uzimanju u obzir različitog roka za prodaju za neprihodonosne kredite i za nepokretnu imovinu.
- 201 Tužitelji ne ističu nijedan argument kojim bi se dovela u pitanje objašnjenja pružena u dokumentu pojašnjenja, navedena u točki 194. ove presude, u kojima se navode razlozi zbog kojih bi maksimizacija naplate tih kredita podrazumijevala njihovu prodaju ubrzo nakon početka likvidacije.
- 202 Naime, tužitelji, kako bi istaknuli da bi dulji rok za prodaju omogućio veće naplate, ističu samo navodne razlike u pristupu društva procjenitelja između prodaje portfelja neprihodonosnih kredita i prodaje nepokretne imovine u vezi s makroekonomskim rizicima odnosno navode da njihovi stručnjaci imaju različito mišljenje o troškovima održavanja portfelja neprihodonosnih kredita i o nevoljkosti zajmoprimaca da pregovaraju. Međutim, ni na temelju usporedbe s vrednovanjem nepokretne imovine ni usporedbe s ocjenama iz njihova stručnog izvješća ne može se utvrditi postojanje očite pogreške u ocjeni koju je počinilo društvo procjenitelj u vezi s uzimanjem u obzir roka za prodaju od 18 mjeseci.

- 203 Kao drugo, tužitelji tvrde da procjena naplate neprihodonosnih kredita nije u skladu s referentnim podacima. Tvrde da je unutarnja stopa povrata (IRR) od 16 %, koja je utvrđena u vrednovanju 3, neopravdano visoka, što je dovelo do smanjenja cijene portfelja neprihodonosnih kredita.
- 204 Ističu da je društvo procjenitelj zanemarilo stvarne tržišne podatke koji se odnose na IRR, pozivajući se na „slabiju kvalitetu” postupka prodaje i na nemogućnost likvidatora da „daje izjave i jamstva”. Te tvrdnje pretpostavljaju da likvidator loše upravlja likvidacijom, u suprotnosti sa zahtjevima iz Zakona 22/2003. Osim toga, istraživanja tržišta koja su proveli njihovi stručnjaci pokazuju da nedostatak izjava i jamstava ima ograničen utjecaj na IRR.
- 205 U vrednovanju 3 društvo procjenitelj navelo je sljedeće:
- „IRR: pretpostavili smo da bi ulagači u teškoćama, koji su zainteresirani za tu vrstu portfelja [osiguranih neprihodonosnih kredita] zahtijevali IRR-ove u rasponu od 16 %, pri visokoj hipotezi, do 20 %, pri niskoj hipotezi, koji su viši od onoga što opažamo na tržištu jer bi se pri prodaji portfelja neprihodonosnih kredita u scenariju likvidacije trebalo uzeti u obzir:
- očekivanu slabiju kvalitetu postupaka i informacija za potencijalne kupce;
 - nemogućnost prodavatelja (likvidatora) da daje izjave i jamstva u kupoprodajnom ugovoru.”
- 206 S jedne strane, dovoljno je istaknuti da društvo procjenitelj nije tvrdilo da se nedostatak informacija može pripisati likvidatoru ili da je pretpostavljalo i najmanju likvidatorovu pogrešku u upravljanju. S druge strane, tužitelji samo preuzimaju mišljenje svojih stručnjaka nakon navodnih istraživanja tržišta koja su oni proveli, pri čemu ne navode nikakva pojašnjenja u pogledu prirode tih istraživanja ili njihova rezultata. Slijedom toga, te argumente treba odbiti.
- 207 Osim toga, kao što to ističe SRB, stvarni tržišni podaci ne mogu služiti kao referentni podaci u okviru hipotetskog postupka u slučaju nesolventnosti i zahtijevaju prilagodbe kako bi se uzele u obzir poteškoće, osobito administrativne, povezane s likvidacijom.
- 208 Iz toga slijedi da tužitelji nisu dokazali da su SRB i društvo procjenitelj počinili očitu pogrešku u ocjeni u pogledu vrednovanja neprihodonosnih kredita.
- 209 Iz analize trećeg dijela proizlazi da tužitelji nisu istaknuli argumente koji bi mogli lišiti vjerodostojnosti ocjene društva procjenitelja u vezi s vrednovanjem portfelja neprihodonosnih kredita društva Banco Popular. Oni, dakle, nisu dokazali da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što se oslonio na te ocjene u pobijanoj odluci.
- 210 Prema tome, treći dio tužbenog razloga treba odbiti.

d) Četvrti dio, koji se odnosi na vrednovanje nepokretne imovine

- 211 Tužitelji tvrde da se vrednovanje nepokretne imovine koja je neizravno u vlasništvu društva Banco Popular, koje je provelo društvo procjenitelj, temelji na nedosljednim hipotezama i da je SRB počinio očite pogreške u ocjeni koje su dovele do podcjenjivanja naplata povezanih s tom imovinom.

- 212 Tvrde da je hipoteza koju je postavilo društvo procjenitelj – a prema kojoj bi se nepokretna imovina koja je neizravno u vlasništvu društva Banco Popular, odnosno društva kćeri za poslovanje nekretninama, prodala u ubrzanom roku od 18 mjeseci bez obzira na predviđeni scenarij likvidacije – u suprotnosti s njegovom procjenom u pogledu nepokretne imovine koja je izravno u vlasništvu društva Banco Popular, čija je prodaja raspoređena tijekom cijelog razdoblja likvidacije kako bi se maksimizirale naplate.
- 213 Tvrde i da društvo procjenitelj nije kvantificiralo, a SRB nije predvidio, naplate ostvarive tijekom duljeg razdoblja prodaje koje odgovara onom koje se uzelo u obzir za nepokretnu imovinu koja je izravno u vlasništvu društva Banco Popular. Oslanjajući se na svoje stručno izvješće, oni osporavaju razloge koje je iznijelo društvo procjenitelj u dokumentu pojašnjenja, zbog kojih je smatralo da dulje razdoblje prodaje za društva kćeri za poslovanje nekretninama ne omogućava maksimiziranje naplata.
- 214 SRB je u pobijanoj odluci istaknuo da su određeni pogođeni dioničari i vjerovnici tijekom postupka u vezi s pravom na saslušanje tvrdili da je strategija likvidacije koju je predložilo društvo procjenitelj za društva kćeri za poslovanje nekretninama neprikladna i nespojiva s informacijama sadržanima u vrednovanju 3 koje se odnose na nepokretnu imovinu koja je izravno u vlasništvu društva Banco Popular. Tvrdili su da će se realizacije maksimalno povećati pravilnom prodajom imovine tijekom cijelog razdoblja likvidacije i da je razdoblje od 18 mjeseci bilo nepotrebno ubrzano, što je dovelo do značajnog podcjenjivanja naplata.
- 215 SRB je naveo da je, kao što je to objašnjeno u dokumentu pojašnjenja, u pogledu društava kćeri za poslovanje nekretninama, društvo procjenitelj smatralo da prodaje koje obavljaju društva kćeri za poslovanje nekretninama tijekom prvih 18 mjeseci likvidacije predstavljaju optimalnu strategiju realizacije. SRB je istaknuo da činjenica da se društva kćeri za poslovanje nekretninama smatraju poduzetnicima s trajnim poslovanjem, a ne samo vlasnicima nekretnina, omogućava tim društvima kćerima da se, nakon što budu prodana, realiziraju brže i pravilnije, bez poteškoća s cijenama nekretnina i bez zasićenja tržišnog kapaciteta. Dodao je da bi, iako je društvo procjenitelj razmatralo druge strategije, uključujući i to da društvo Banco Popular zadrži subjekte i sâmo utvrdi vrijednost imovine ili raspodijeli prodaju na dulje razdoblje, te strategije dovele do složenijeg i kapitalno intenzivnijeg procesa, kao i do dodatnih troškova i rizika koje bi likvidator nevoljko prihvatio bez izvjesnosti da će ishoditi veće naplate.
- 216 U tom je pogledu društvo procjenitelj u dokumentu pojašnjenja pojasnilo razloge zbog kojih u vrednovanju 3 nije usvojio strategiju prodaje društava kćeri za poslovanje nekretninama u duljem razdoblju. Društvo procjenitelj navelo je:

„[Tijekom] izrade [vrednovanja 3] razmotrili smo druge strategije, uključujući i to da društvo Banco Popular zadrži subjekte i sâmo izračuna vrijednost imovine na dulje razdoblje ili raspodijeli prodaju na dulje razdoblje; međutim, riječ je o procesu koji je potencijalno kapitalno intenzivniji i kojim je složenije upravljati, osobito uzimajući u obzir likvidaciju društva Banco Popular. Konkretnije, u očekivanju prodaje imovine, subjektima bi mogla biti potrebna financijska sredstva u kontekstu propasti društva Banco Popular i mogućeg makroekonomskog učinka na vrijednost imovine; takva bi strategija likvidatora izložila dodatnom riziku (među ostalim, i s operativnog stajališta) koji bi, prema našem mišljenju, likvidator nevoljko prihvatio. Osim toga, uzimajući u obzir dodatne troškove i rizike, smatrali smo da bi dulji rok za prodaju tih subjekata mogao negativno utjecati na ostvarivi iznos, uzimajući u obzir mogući učinak postupka

- likvidacije društva majke na upravljanje tim subjektima. Usto, izostanak prodaje društava kćeri za poslovanje nekretninama do kraja rasporeda likvidacije doveo bi do viših troškova likvidacije, većih troškova upravljanja i održavanja, a ne nužno do većih naplata.”
- 217 Iz toga proizlazi da je društvo procjenitelj objasnilo da – u mjeri u kojoj je razmatralo prodaju društava kćeri društva Banco Popular za poslovanje nekretninama kao poduzetnikâ s trajnim poslovanjem, a ne kao nepokretne imovine koja je neizravno u vlasništvu – prodaja tijekom razdoblja duljeg od 18 mjeseci ne omogućava maksimiziranje naplata.
- 218 U tom pogledu tužitelji tvrde da su se opravdanja koja je iznijelo društvo procjenitelj primjenjivala kako na nepokretnu imovinu koja je neizravno u vlasništvu društva Banco Popular, tako i na imovinu koja je izravno u vlasništvu tog društva. Oni osporavaju da bi upravljanje nepokretnom imovinom koja je neizravno u vlasništvu dovelo do dodatnih troškova jer je, prema mišljenju njihovih stručnjaka, likvidator imao koristi od stručnosti društava kćeri koja su mu pomogla u upravljanju rizikom povezanim s nepokretnom imovinom. Oni navode da ne znaju koje bi bile posebne potrebe financiranja koje spominje društvo procjenitelj.
- 219 Valja istaknuti da ti argumenti nisu dovoljni da bi se dovela u pitanje objašnjenja koja su pružili SRB i društvo procjenitelj prema kojima bi prodaja, tijekom duljeg razdoblja, društava kćeri za poslovanje nekretninama kao nepokretne imovine koja je neizravno u vlasništvu povećala troškove, kako one povezane s funkcioniranjem tih društava kćeri, tako i troškove likvidacije, kao i rizike, osobito uzimajući u obzir rizik zasićenja tržišta nekretnina, te stoga ne omogućava maksimiziranje naplata.
- 220 Usto, na temelju argumenata tužiteljâ ne može se utvrditi da je društvo procjenitelj počinilo očitu pogrešku u ocjeni time što je predvidjelo prodaju društava kćeri društva Banco Popular za poslovanje nekretninama kao poduzetnikâ s trajnim poslovanjem. Činjenica da je, prema njihovu stručnom izvješću, bila zamisliva druga strategija, to jest prodaja tih društava kćeri kao nepokretne imovine koja je neizravno u vlasništvu, nije dovoljna da bi hipoteza koju je postavilo društvo procjenitelj bila nevjerodostojna.
- 221 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, kao što je to navedeno u točkama 196. i 197. ove presude, tužitelji ne osporavaju metodologiju vrednovanja koju je primijenilo društvo procjenitelj, a prema kojoj je predvidjelo optimalnu strategiju i rok prodaje kako bi se maksimalno povećale realizacije različitih kategorija imovine, ovisno o njezinoj temeljnoj prirodi i likvidnosti.
- 222 Stoga tužitelji ne mogu valjano tvrditi da je uzimanje u obzir različitih trajanja prodaja za dvije različite kategorije imovine, odnosno za društva kćeri za poslovanje nekretninama kao poduzetnika s trajnim poslovanjem i nepokretnu imovinu koja je izravno u vlasništvu društva Banco Popular, proturječno.
- 223 Usto, s obzirom na to da je društvo procjenitelj opravdalo razloge zbog kojih prodaja društava kćeri za poslovanje nekretninama kao nepokretne imovine koja je neizravno u vlasništvu ne omogućava ostvarivanje viših naplata, tužitelji mu pogrešno prigovaraju da nije kvantificiralo naplate koje proizlaze iz takve hipoteze.
- 224 Naposljetku, valja istaknuti da se argumenti tužiteljâ, kao i stručno izvješće na koje se oslanjaju, a kojima se nastoji utvrditi da je društvo procjenitelj trebalo predvidjeti dulje razdoblje prodaje, temelje na hipotezi prodaje društava kćeri za poslovanje nekretninama kao nepokretne imovine

koja je neizravno u vlasništvu društva Banco Popular. Ti argumenti stoga ne mogu dovesti u pitanje ocjenu društva procjenitelja u vezi s trajanjem prodaje društava kćeri za poslovanje nekretninama kao poduzetnikâ s trajnim poslovanjem.

- 225 U tom pogledu valja istaknuti da tužitelji ne tvrde da bi, u slučaju prodaje društava kćeri društva Banco Popular za poslovanje nekretninama kao poduzetnikâ s trajnim poslovanjem, uzimanje u obzir razdoblja prodaje od 18 mjeseci bilo pogrešno.
- 226 Iz toga proizlazi da tužitelji nisu istaknuli argumente koji bi mogli lišiti vjerodostojnosti ocjene društva procjenitelja u vezi s vrednovanjem društava kćeri društva Banco Popular za poslovanje nekretninama. Oni, dakle, nisu dokazali da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što se oslonio na te ocjene u pobijanoj odluci.
- 227 Prema tome, četvrti dio tužbenog razloga treba odbiti.

e) Peti dio, koji se odnosi na vrednovanje pravnih rizika

- 228 Tužitelji tvrde da procjena pravnih rizika, u vrednovanju 3, obuhvaćena u vrlo širokom rasponu od 1,8 milijardi eura pri najboljoj hipotezi do 3,5 milijardi eura pri najgoroj hipotezi, proizlazi iz pogrešaka koje se tiču prava i očitih pogrešaka u ocjeni te je dovela do proizvoljnog precjenjivanja rezervacija radi pravnih rizika i do smanjenja razine naplata.
- 229 Društvo procjenitelj je u vrednovanju 3 prikazalo svoj opći pristup u pogledu vrednovanja pravnih rizika. Navelo je da je provjerilo financijske izvještaje društva Banco Popular te je, zajedno s internim pravnim timom banke, ispitalo treba li se procjene revidirati ili mogu li u slučaju likvidacije banke nastati dodatni zahtjevi. Objasnilo je da je ponovno izračunalo pravne rizike iz financijskih izvještaja primjenom vlastitih hipoteza na temelju informacija koje je dostavila banka i uzimajući u obzir, prema potrebi, postojeću sudsku praksu. Napomenulo je da proglašenje nesolventnosti ne sprečava stranke da podnesu nove zahtjeve i da je, naime, njegovo iskustvo u drugim situacijama pokazalo da se u scenariju likvidacije mogu pojaviti potencijalno značajni i do tada nepredviđeni dodatni zahtjevi, klijenti, vjerovnici ili dioničari koji žele maksimizirati svoje izgleda za naplatu. Također je pojasnilo da, kao i u svakom sudskom postupku, nije moguće predvidjeti na koji bi način sudovi razmatrali zaprimljene zahtjeve, osobito one koji su tada bili isključivo hipotetski. U tim je okolnostima smatralo da njegova analiza može predstavljati razboritu procjenu mogućih pravnih rizika za potrebe vrednovanja.
- 230 Kad je riječ o metodologiji i korištenim hipotezama, društvo procjenitelj objasnilo je da je pretpostavilo da su glavni pravni rizici uključeni u financijske izvještaje društva Banco Popular te da je ispitalo hipoteze koje je iznijela banka i ponovno izračunalo mogući iznos koji bi se mogao potraživati. Pojasnilo je da je u svoju analizu uključilo rizik koji se odnosi na zahtjeve povezane s povećanjem kapitala u scenariju likvidacije, na temelju svojeg poznavanja sektora.
- 231 Društvo procjenitelj zatim je objasnilo metodu koju je upotrijebilo za procjenu svake kategorije pravnih rizika, odnosno klauzula o najnižoj kamatnoj stopi hipotekarnih kredita, obveznica koju su obvezno konvertibilne, troškova povezanih s hipotekarnim kreditima, povećanja kapitala društva Banco Popular iz 2012. i 2016. te jamstava za razvoj nekretnina.
- 232 Kao prvo, tužitelji ističu da pristup društva procjenitelja nije u skladu sa španjolskim pravom. Oni tvrde, oslanjajući se na iskaz osobe A priložen tužbi, da u okviru redovnog postupka u slučaju nesolventnosti u skladu sa španjolskim pravom likvidator općenito ne stvara rezervacije za

neriješene zahtjeve ili potencijalne zahtjeve prema subjektu u likvidaciji. Španjolsko pravo sprečava likvidatora da nagađa o ishodu nekonkretiziranih zahtjeva kako se ne bi naštetilo postojećim vjerovnicima. Likvidator bi iznimno mogao rezervirati vrijednost neriješenog zahtjeva koji je već evidentiran ako smatra da je vrlo vjerojatno da će biti uspješan, ali, u skladu sa svojom obvezom da maksimizira naplatu za postojeće vjerovnike, neće procijeniti zahtjeve koji još nisu evidentirani.

233 U tom pogledu dovoljno je utvrditi da se taj argument tužiteljâ temelji na pukim tvrdnjama njihova svjedoka, osobe A, koja izričito ne spominje nijednu odredbu španjolskog zakonodavstva.

234 Usto, kao što to ističe SRB, članak 87. stavak 4. Zakona 22/2003 određuje:

„Kada stečajni sud smatra da je vjerojatan raskidni uvjet ili potvrđivanje moguće tražbine, on može, na zahtjev jedne od stranaka, poduzeti mjere opreza koje se sastoje od stvaranja rezervacija na masi, davanja jamstava od strane stranaka i svih drugih mjera koje smatra svrsishodnima u svakom pojedinom slučaju.”

235 Iz toga proizlazi da, suprotno onomu što tvrde tužitelji, Zakon 22/2003 ne ograničava mogućnost da likvidator uzme u obzir zahtjeve na izniman slučaj u kojem smatra da je „vrlo vjerojatno” da će se s njima uspjeti.

236 Kao drugo, tužitelji tvrde da društvo procjenitelj nije ponovno izračunalo iznos rezervacija radi pravnih rizika koji je već predviđen u financijskim izvještajima društva Banco Popular na temelju već registriranih zahtjeva, nego na temelju svojeg iskustva ili vlastitih hipoteza. Smatraju da nije riječ o obrazloženju koje je dostatno za odbacivanje financijskih izvještaja društva Banco Popular. Iako je društvo procjenitelj u vrednovanju 2 navelo da je za ocjenu izgleda za uspjeh zahtjeva potrebno pravno mišljenje, u vrednovanju 3 ništa ne upućuje na to da je ishodilo takvo mišljenje.

237 Kao prvo, valja istaknuti da je, poput SRB-a u pobijanoj odluci, društvo procjenitelj u vrednovanju 3 i u dokumentu pojašnjenja navelo da se savjetovalo s pravnom službom društva Banco Popular te da je s njom ispitalo treba li revidirati procjene sadržane u financijskim izvještajima banke ili mogu li nastati dodatni zahtjevi u slučaju likvidacije.

238 Osim toga, iz vrednovanja 3 proizlazi da se društvo procjenitelj prilikom provedbe vrednovanja oslonilo na primjenjivo španjolsko zakonodavstvo. Međutim, tužitelji ne osporavaju da je društvo procjenitelj posjedovalo potrebne sposobnosti za učinkovitu provedbu vrednovanja 3 u smislu članka 38. točke 1. Delegirane uredbe 2016/1075, što uključuje pravne kompetencije.

239 Stoga tužitelji ne mogu tvrditi da je za provedbu vrednovanja 3 bilo potrebno dodatno pravno mišljenje.

240 Kao drugo, kad je riječ o činjenici da procjene društva procjenitelja odstupaju od razine rezervacija iz financijskih izvještaja društva Banco Popular, SRB je u pobijanoj odluci istaknuo da iz dokumenta pojašnjenja proizlazi da se računovodstveni kriteriji koje je društvo Banco Popular primijenilo za izračun rezervacija radi pravnih rizika na temelju kontinuiteta poslovanja ne primjenjuju u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

241 U tom je pogledu društvo procjenitelj u dokumentu pojašnjenja objasnilo da su računovodstveni kriteriji koje je društvo Banco Popular primijenilo za izračun rezervacija radi pravnih rizika, izvan postupka u slučaju nesolventnosti, različiti od onih koji se primjenjuju na izračun koji treba provesti u okviru scenarija likvidacije i da se računovodstveni kriteriji ne primjenjuju u slučaju

- nesolventnosti. Osim toga, navelo je da stvaranje računovodstvene rezervacije ne dovodi do posebnih prava u hijerarhiji vjerovnika u slučaju likvidacije i ne daje prednost tim vjerovnicima kako bi naplatili bilo kakav iznos. Navelo je da će se, slijedom toga, razine rezervacija koje je izračunalo društvo Banco Popular u svojim financijskim izvještajima vjerojatno razlikovati s obzirom na to da razine rezervacija društva Banco Popular ne odražavaju scenarij likvidacije.
- 242 Usto, društvo procjenitelj također je navelo da bi pokretanje redovnog postupka u slučaju nesolventnosti moglo dovesti do dodatnih zahtjeva koje mogu podnijeti vjerovnici koji žele maksimizirati svoje naplate prije okončanja likvidacije.
- 243 Iz toga proizlazi da je društvo procjenitelj u dostatnoj mjeri obrazložilo zašto je odstupilo od financijskih izvještaja društva Banco Popular te se oslonilo na vlastite procjene kako bi procijenilo pravne rizike u okviru scenarija likvidacije u vrednovanju 3.
- 244 Tužitelji u replici ističu da društvo procjenitelj nije potkrijepilo svoju tvrdnju prema kojoj su procjene pravnih rizika više u slučaju nesolventnosti nego u slučaju poduzetnika s trajnim poslovanjem. Prema mišljenju njihovih stručnjaka, trebalo bi očekivati da će procjena biti niža u slučaju nesolventnosti.
- 245 Dovoljno je utvrditi da je, uz objašnjenje navedeno u točki 242. ove presude, društvo procjenitelj u vrednovanju 3 navelo da su postupci likvidacije općenito doveli do značajnih sporova i zahtjeva koji se temelje na hipotezama koje je teško predvidjeti. Kako je navedeno u točki 229. ove presude, objasnio je da se, prema njegovu iskustvu, u scenariju likvidacije mogu pojaviti potencijalno značajni dodatni zahtjevi koji do tada nisu bili predviđeni, kako bi se maksimizirali izgledi za naplatu.
- 246 Usto, u vrednovanju 3 društvo procjenitelj dostavilo je posebna objašnjenja u pogledu rizika od povećanja zahtjeva za svaku kategoriju pravnih rizika. Na primjer, kad je riječ o klauzulama o najnižoj kamatnoj stopi za hipotekarne kredite, u obzir je uzeto stupanje na snagu novog zakonodavstva o zaštiti potrošača 2018. godine.
- 247 Iz toga proizlazi da je društvo procjenitelj u dostatnoj mjeri obrazložilo razlog zbog kojeg je u vrednovanju 3 procijenilo veće rezervacije radi pravnih rizika od onih koje proizlaze iz financijskih izvještaja društva Banco Popular.
- 248 Kao treće, tužitelji osporavaju procjene rezervacija radi pravnih rizika koje se odnose na povećanja kapitala društva Banco Popular u 2012. i 2016. godini.
- 249 Društvo procjenitelj je u vrednovanju 3 podsjetilo na to da je društvo Banco Popular provelo dva povećanja kapitala, u studenome 2012. i u svibnju 2016., svako za 2,5 milijardi eura. Istaknulo je da je predmet Bankia bio presedan u pogledu načina na koji bi dioničari mogli razmotriti eventualne pogreške ili propuste u prvotnom prospektu za prikupljanje kapitala kao osnovu za zahtjev koji bi, ako se prihvati, omogućio dioničaru da od banke dobije naknadu štete. Kako bi procijenilo moguće zahtjeve, objasnio je da je, među ostalim, uzelo u obzir, s jedne strane, proteklo vrijeme, pri čemu je pojasnilo da rok zastare u pogledu povećanja kapitala iz 2012. nije istekao i, s druge strane, profil ulagača na temelju dostupnih javnih informacija i strukture dioničara koju je dostavilo društvo Banco Popular.

- 250 SRB je u pobijanoj odluci istaknuo da su određeni pogođeni dioničari i vjerovnici iznijeli komentare prema kojima su zahtjevi koji se odnose na povećanje kapitala iz 2012. bili vrlo malo vjerojatni s obzirom na proteklo vrijeme. Naveo je da je u dokumentu pojašnjenja društvo procjenitelj smatralo da se, iako su potencijalno manje vjerojatni od zahtjeva koji se odnose na povećanje kapitala za 2016., mogućnost takvih zahtjeva ne može u potpunosti isključiti. Konkretno, prema mišljenju društva procjenitelja, zahtjevi koji se odnose na povećanje kapitala društva Banco Popular iz 2012. mogli bi se podnijeti u vezi s eventualnim pogreškama ili propustima u prvotnom prospektu o povećanju kapitala i ta mogućnost nije mogla biti isključena zbog činjenice da rok zastare još nije bio protekao. SRB je naveo da je, slijedom toga, društvo procjenitelj zaključilo da se zahtjevi u vezi s povećanjem kapitala iz 2012., iako su vrlo malo vjerojatni s obzirom na proteklo vrijeme, ne mogu isključiti.
- 251 Valja istaknuti da je u dokumentu pojašnjenja društvo procjenitelj pojasnilo da je pretpostavilo da će ti zahtjevi biti ništavi kada je utvrdilo najbolju hipotezu u pogledu vrednovanja rezervacija radi pravnih rizika.
- 252 Kao prvo, kad je riječ o pravnim rizicima povezanim s povećanjem kapitala iz 2016., tužitelji navode da su njihovi stručnjaci ocijenili da je poštena, oprezna i razumna rezervacija iznosila 1,1 milijardu eura na temelju procjene društva Ernst & Young za račun društva Bankia i procjene koju je provelo društvo Banco Santander.
- 253 Dovoljno je utvrditi da, u skladu s točkama 67. do 70. ove presude, taj argument kojim tužitelji samo upućuju na izračun iz svojeg stručnog izvješća nije relevantan za utvrđivanje postojanja očite pogreške u ocjeni u vrednovanju 3.
- 254 Kao drugo, kad je riječ o pravnim rizicima u vezi s povećanjem kapitala iz 2012., tužitelji smatraju da bi, pri najboljoj kao i pri najgoroj hipotezi, njihov iznos trebao biti nula s obzirom na to da su zahtjevi bili malo vjerojatni s obzirom na proteklo vrijeme i da, prema iskazu osobe A, likvidator nije ovlašten stvoriti rezervacije za takva potraživanja.
- 255 U tom pogledu dovoljno je podsjetiti na to da iz točaka 234. i 235. ove presude proizlazi da likvidator ima mogućnost uzeti u obzir eventualna potraživanja i da je taj argument već odbijen.
- 256 Tužitelji ne ističu argumente kojima se mogu dovesti u pitanje objašnjenja koja je pružilo društvo procjenitelj i koja je SRB odobrio, a koja su navedena u točki 250. ove presude, a kojima se opravdava to da se zahtjevi koji se odnose na povećanje kapitala iz 2012. još mogu pojaviti nakon likvidacije društva Banco Popular.
- 257 U tom pogledu, činjenica, koju su istaknuli tužitelji, da je društvo procjenitelj u dokumentu pojašnjenja priznalo da je mogućnost zahtjeva povezanih s povećanjem kapitala iz 2012. bila manje vjerojatna od mogućnosti u pogledu povećanja 2016. nije dovoljna da bi se dovela u pitanje vjerodostojnost hipoteze koju je to društvo postavilo, a prema kojoj se zahtjevi povezani s povećanjem kapitala iz 2012. nisu mogli u potpunosti isključiti.
- 258 Osim toga, tužitelji ne mogu tvrditi da je iznos rezervacija radi pravnih rizika u vezi s povećanjem kapitala 2012., koji je uzet u obzir u vrednovanju 3 pri najgoroj hipotezi, bio značajan i očito pogrešan, uspoređujući ukupni iznos rezervacija radi pravnih rizika pri najboljoj i najgoroj hipotezi, koje su sadržane u vrednovanju 3. Naime, taj ukupni iznos uključuje procjenu svih kategorija pravnih rizika spomenutih u točki 231. ove presude.

- 259 Prema tome, tužitelji nisu istaknuli nijedan argument koji bi mogao lišiti vjerodostojnosti procjenu društva procjenitelja prema kojoj je iznos rezervacija radi pravnih rizika koji se odnose na povećanje kapitala iz 2012. pri najgoroj hipotezi mogao ne biti nula.
- 260 Kao četvrto, tužitelji prvi put u replici tvrde da je, u skladu s financijskim izvještajima društva Banco Santander iz 2020., rezervacija u pogledu klauzula o najnižoj kamatnoj stopi koju je društvo Banco Popular iznijelo u svojim financijskim izvještajima bila točna i da povećanje te rezervacije koje je provelo društvo procjenitelj nije bilo opravdano.
- 261 Dovoljno je utvrditi, kao što je to učinio SRB, da je taj argument, koji se odnosi na klauzule o najnižoj kamatnoj stopi, prvi put istaknut u fazi replike i da je, s obzirom na to da nije predstavljao dopunu tužbenog razloga iznesenog u tužbi i da tužitelji nisu iznijeli nikakvo pravno ili činjenično pitanje za koje se saznalo tijekom postupka, nedopušten na temelju članka 84. stavka 1. Poslovnika. U svakom slučaju, taj argument koji se temelji na činjeničnim elementima koji su nastali nakon pobijane odluke ne može dovesti u pitanje vjerodostojnost hipoteza koje je društvo procjenitelj iznijelo u vrednovanju 3.
- 262 Osim toga, tužitelji od Općeg suda zahtijevaju da donese mjere izvođenja dokazâ kako bi se od SRB-a zahtijevalo da omogući Općem sudu da provjeri spis i da uspostavi odgovarajuća jamstva kako bi njihov predstavnik mogao ispitati taj spis.
- 263 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, kako bi se Općem sudu omogućilo da odluči o korisnosti mjera upravljanja postupkom, stranka koja to zatraži mora odrediti zatražene dokumente i Općem sudu dostaviti barem minimum elemenata koji dokazuju da su ti dokumenti potrebni u svrhu postupka (vidjeti presudu od 28. srpnja 2011., Diputación Foral de Vizcaya i dr./Komisija, C-474/09 P do C-476/09 P, neobjavljenu, EU:C:2011:522, t. 92. i navedenu sudsku praksu i od 20. ožujka 2019., Hércules Club de Fútbol/Komisija, T-766/16, EU:T:2019:173, t. 29. i navedenu sudsku praksu).
- 264 Dovoljno je istaknuti da tužitelji ne pojašnjavaju koje su to informacije čije podnošenje traže niti pojašnjavaju u čemu bi se sastojala njihova korisnost. Valja smatrati da zahtjev tužiteljâ nije dovoljno precizan i da ga stoga ne treba prihvatiti.
- 265 Iz toga proizlazi da tužitelji nisu istaknuli argumente koji bi mogli lišiti vjerodostojnosti ocjene društva procjenitelja u vezi s vrednovanjem pravnih rizika. Oni, dakle, nisu dokazali da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što se oslonio na te ocjene u pobijanoj odluci.
- 266 Prema tome, peti dio tužbenog razloga treba odbiti.
- 267 Zaključno, u okviru prvog tužbenog razloga tužitelji ističu povredu njihova prava na vlasništvo. Tvrde da iz njihovih argumenata iznesenih u pet dijelova tog tužbenog razloga proizlazi da zaključak iz pobijane odluke, prema kojem im se ne duguje nikakva odšteta, ne predstavlja pravičnu naknadu. Prema dokazima koje su dostavili, u redovnom postupku u slučaju nesolventnosti dobili bi cjelovit povrat ili barem znatan dio iznosa svojih obveznica.
- 268 Budući da je pet dijelova prvog tužbenog razloga odbijeno, dovoljno je utvrditi da tužitelji nisu dokazali da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što je odlučio da im neće dodijeliti odštetu. Stoga ne mogu valjano tvrditi da ta odluka povređuje njihovo pravo na vlasništvo.
- 269 Iz toga slijedi da prvi tužbeni razlog treba odbiti.

3. Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na tome da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što je odredio društvo procjenitelja kao neovisnog procjenitelja

270 Tužitelji tvrde da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni ili pogrešku koja se tiče prava time što je odredio društvo procjenitelja za provedbu vrednovanja 3, protivno članku 20. stavku 16. Uredbe br. 806/2014. Kao prvo, tvrde da SRB nije ispitao neovisnost društva procjenitelja. Kao drugo, smatraju da društvo procjenitelj nikako nije bilo neovisni procjenitelj u smislu članka 38. Delegirane uredbe 2016/1075.

a) Prvi dio, koji se temelji na tome da SRB nije ispitao neovisnost društva procjenitelja

271 Tužitelji ističu da je SRB samom društvu procjenitelju povjerio dužnost da provjeri je li ono neovisno, čime je povrijedio članak 41. Delegirane uredbe 2016/1075. Navode da SRB nije naveo detalje o provjerama unutarnjih sukoba koje je zahtijevao od društva procjenitelja ni o dostatnim jamstvima koja je primjenjivalo društvo procjenitelj, ni o profesionalnim standardima koje je ono slijedilo, ni o nadzoru koji je proveo kako bi se uvjerio da ne postoji nikakav stvarni ili mogući materijalni interes koji bi mogao utjecati ili se razumno smatrati da utječe na prosudbu društva procjenitelja u postupku.

272 U skladu s člankom 20. stavkom 16. Uredbe br. 806/2014, SRB osigurava da vrednovanje provodi neovisna osoba iz stavka 1. tog članka, odnosno osoba koja je neovisna u odnosu na bilo koje tijelo javne vlasti, uključujući SRB i nacionalna sanacijska tijela te na dotični subjekt.

273 Tijekom postupka javne nabave koji je doveo do dodjele posebnog ugovora navedenog u točki 4. ove presude društvu procjenitelju, ono je 18. svibnja 2017. SRB-u dostavilo izjavu o nepostojanju sukoba interesa s društvom Banco Popular. Društvo procjenitelj dostavilo je 22. svibnja 2017. izjavu o nepostojanju sukoba interesa koja se nalazi u njegovu „prijedlogu pružanja savjetodavnih i pomoćnih usluga u vezi s ekonomskim i financijskim vrednovanjem u okviru grupe 2 (SRB/OP/1/2015)”, u kojoj je navelo usluge koje je pružilo društvu Banco Popular.

274 Dana 23. svibnja 2017., na datum njegova imenovanja kao procjenitelja, također je podnijelo izjavu o svojoj neovisnosti u skladu s Delegiranom uredbom 2016/1075, u kojoj je, među ostalim, navelo da je bilo upoznato s pravnim zahtjevima i da su, kada su bili potrebni, uspostavljeni odgovarajući aranžmani kako bi se osiguralo da ni ono ni bilo koji član tima predloženog za izvršenje posebnog ugovora nema značajan interes, kako je definiran u članku 41. Delegirane uredbe 2016/1075. Obvezalo se da će uspostaviti sve potrebne aranžmane kako bi se osiguralo da buduće usluge koje se pružaju drugim strankama ne ugrožavaju njegovu neovisnost. Istaknulo je da će svako dodavanje novih članova njegovu timu biti uvjetovano poštovanjem zahtjeva neovisnosti i SRB-ovim odobrenjem.

275 Nakon što je imenovano procjeniteljem, društvo procjenitelj je 21. rujna 2017. i 11. travnja 2019. dostavilo dodatne izjave o svojoj neovisnosti nakon dodavanja novih članova timu koji je radio na vrednovanju 3.

276 Osim toga je 18. prosinca 2019., na SRB-ov zahtjev nakon primjedaba pogođenih dioničara i vjerovnika u okviru postupka u vezi s pravom na saslušanje, društvo procjenitelj podnijelo novu izjavu o nepostojanju sukoba interesa. Potvrdilo je da 15. studenoga 2019., uzimajući u obzir svoje sustave i kontrole, jest neovisno i da je bilo neovisno u svrhu vrednovanja 3 te da nije znalo za sukobe s drugim poslovima koje je obavilo ni za pojedinačne sukobe. Među ostalim, navelo je usluge koje je pružilo društvu Banco Santander i pojasnilo da ne postoji veza između tih usluga i

- usluga pruženih SRB-u za izradu vrednovanja 3 ili dokumenta pojašnjenja. Dodalo je da nije pružilo usluge u vezi s vrednovanjem ili financijskim izvještavanjem o imovini i obvezama koji su predmet vrednovanja 3.
- 277 SRB je u pobijanoj odluci smatrao da je društvo procjenitelj neovisno, u skladu sa zahtjevima iz članka 20. stavka 1. Uredbe br. 806/2014 i poglavlja IV. Delegirane uredbe 2016/1075. Istaknuo je da je društvo procjenitelj bilo odabrano u okviru postupka javne nabave, po okončanju kojeg je SRB smatrao da ono posjeduje kvalifikacije, iskustvo, sposobnost, znanje i sredstva potrebne za provedbu vrednovanja 3, bez pretjerane ovisnosti o predmetnom tijelu javne vlasti ili o društvu Banco Popular, u skladu sa zahtjevima iz članka 38. točke 1. i članka 39. Delegirane uredbe 2016/1075. SRB je smatrao da društvo procjenitelj, uzimajući u obzir prirodu, veličinu i složenost vrednovanja koje treba provesti, ima dostatne ljudske i tehničke resurse za provedbu vrednovanja 3, u skladu s člankom 39. stavkom 2. Delegirane uredbe 2016/1075.
- 278 Usto, SRB je smatrao da je društvo procjenitelj pravni subjekt neovisan o javnim tijelima i društvu Banco Popular i, u tom pogledu, da je u potpunosti neovisan o SRB-u i nije bio angažiran za godišnje računovodstvene poslove društva Banco Popular.
- 279 Naposljetku, SRB je istaknuo da je, što se tiče nepostojanja stvarnih ili mogućih značajnih interesa koji su zajednički ili suprotni u smislu članka 41. Delegirane uredbe 2016/1075, društvo procjenitelj provelo unutarnju provjeru s obzirom na primjenjive profesionalne standarde. Uzimajući u obzir rezultat te provjere, društvo procjenitelj smatralo je da nije u sukobu interesa u pogledu svojega imenovanja kao neovisnog procjenitelja. U tom je pogledu SRB naveo različite izjave o nepostojanju sukoba interesa koje je društvo procjenitelj podnijelo tijekom postupka javne nabave i nakon što je imenovano, a čiji je cilj bio osigurati njegovu neovisnost i neovisnost članova njegovih timova, osobito tima zaduženog za provedbu vrednovanja 3.
- 280 S obzirom na te izjave i jamstva koje je dalo društvo procjenitelj, SRB je smatrao da ono pruža dovoljno jamstava kako bi se izbjegao svaki stvarni ili mogući značajan interes koji je zajednički ili suprotan interesu relevantnog tijela javne vlasti ili društva Banco Popular. SRB je u pobijanoj odluci smatrao da je društvo procjenitelj neovisno, u skladu sa zahtjevima iz članka 20. stavka 16. Uredbe br. 806/2014 i člancima 39. do 41. Delegirane uredbe 2016/1075.
- 281 Usto, SRB je u glavi 6.2.1 pobijane odluke, naslovljenoj „Primjedbe o neovisnosti društva procjenitelja”, konkretno odgovorio na primjedbe pogođenih dioničara i pogođenih vjerovnika koje se odnose na izostanak neovisnosti društva procjenitelja u odnosu na njega, u odnosu na društva Banco Santander i Banco Popular te na činjenicu da je ono provelo vrednovanje 2. Ta glava pobijane odluke sadržava SRB-ovo detaljno rasuđivanje kojim se objašnjava da društvo procjenitelj, u trenutku svojega imenovanja i tijekom provedbe vrednovanja 3, nije bilo u sukobu stvarnih ili mogućih značajnih interesa koji su zajednički ili suprotni u smislu članka 41. Delegirane uredbe 2016/1075.
- 282 Tako iz pobijane odluke proizlazi da je SRB ispitao različite izjave o nepostojanju sukoba interesa koje je društvo procjenitelj dostavilo, navedene u točkama 273. do 276. ove presude, koje su među ostalim sadržavale opis usluga koje je društvo procjenitelj pružilo društvima Banco Popular i Banco Santander. Osim toga, iz izjave o nepostojanju sukoba interesa od 18. prosinca 2019. proizlazi da ju je društvo procjenitelj podnijelo na SRB-ov zahtjev nakon određenih primjedaba pogođenih dioničara i vjerovnika, a kako bi se pružile dodatne informacije o postojanju eventualnog sukoba interesa u pogledu usluga pruženih društvu Banco Santander.

- 283 Iz toga slijedi da je, tijekom cijelog postupka sanacije društva Banco Popular, SRB osiguravao, kao što je to bio dužan činiti, da društvo procjenitelj ispunjava zahtjeve neovisnosti i, konkretno, zahtjeve koji se odnose na nepostojanje sukoba interesa predviđene u članku 41. Delegirane uredbe 2016/1075.
- 284 Osim toga, suprotno onomu što tvrde tužitelji, pobijana odluka sadržavala je dovoljno informacija da bi se znalo u skladu s kojim je zahtjevima i modalitetima SRB provjerio neovisnost procjenitelja.
- 285 U tom pogledu tužitelji od Općeg suda zahtijevaju da donese mjeru izvođenja dokaza kako bi SRB ili društvo procjenitelj dostavili informacije za razumijevanje odnosa društva procjenitelja s društvima Banco Popular i Banco Santander.
- 286 Dovoljno je podsjetiti na to da, kad je riječ o mjerama upravljanja postupkom ili izvođenja dokaza koje podnese stranka u postupku, samo Opći sud ocjenjuje moguću potrebu za dopunom podataka kojima raspolaže u predmetima o kojima odlučuje (vidjeti presude od 4. ožujka 2021., *Liaño Reig/SRB*, C-947/19 P, EU:C:2021:172, t. 98. i navedenu sudsku praksu i od 1. lipnja 2022., *Algebris (UK) i Anchorage Capital Group/Komisija*, T-570/17, EU:T:2022:314, t. 435. i navedenu sudsku praksu).
- 287 Međutim, budući da je SRB u prilogu odgovoru na tužbu dostavio izjave društva procjenitelja navedene u točkama 273. do 276. ove presude, u kojima društvo procjenitelj opisuje usluge koje je pružilo društvima Banco Popular i Banco Santander, mjera izvođenja dokaza koju su zatražili tužitelji nije potrebna.
- 288 Prema tome, prvi dio tužbenog razloga treba odbiti.

b) Drugi dio, koji se temelji na tome da društvo procjenitelj nije bilo neovisno u smislu članka 38. Delegirane uredbe 2016/1075

- 289 Tužitelji tvrde da, uzimajući u obzir elemente iz članka 41. stavka 4. točaka (a) i (c) Delegirane uredbe 2016/1075, društvo procjenitelj nije ispunjavalo uvjete kako bi se smatralo da nema stvaran ili mogući značajan interes koji je zajednički ili suprotan interesu relevantnog tijela javne vlasti ili relevantnog subjekta zbog triju razloga koji se odnose na odnose društva procjenitelja s društvom Banco Popular, na usluge pružene društvu Banco Santander i na činjenicu da je društvo procjenitelj provelo vrednovanje 2.
- 290 U tom pogledu valja istaknuti da su pravila u području neovisnosti procjenitelja pobliže određena u poglavlju IV. Delegirane uredbe 2016/1075, čijim se člankom 38. određuje:

„Procjeniteljem može biti imenovana pravna ili fizička osoba. Smatra se da je procjenitelj neovisan o svim relevantnim tijelima javne vlasti i relevantnim subjektima ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. procjenitelj posjeduje potrebne kvalifikacije, iskustvo, sposobnost, znanje i sredstva te može učinkovito provesti vrednovanje bez neopravdanog oslanjanja na relevantno tijelo javne vlasti ili relevantni subjekt u skladu s člankom 39.;
2. procjenitelj je pravno odvojen od relevantnih tijela javne vlasti i relevantnog tijela u skladu s člankom 40.;

3. procjenitelj nema značajan zajednički ili suprotni interes u smislu članka 41.”

291 Člankom 41. Delegirane uredbe 2016/1075, koji se odnosi na značajan zajednički ili suprotni interes, predviđa se:

„1. Neovisni procjenitelj ne smije imati stvaran ili mogući značajan interes koji je zajednički ili suprotan interesu relevantnog tijela javne vlasti ili relevantnog subjekta.

2. Za potrebe stavka 1. stvarni ili mogući interes smatra se značajnim kad god bi, prema procjeni tijela za imenovanja ili drugog tijela koje može biti ovlašteno za obavljanje te zadaće u predmetnoj državi članici, mogao utjecati ili kad bi se razumno moglo smatrati da utječe na prosudbu neovisnog procjenitelja u provedbi vrednovanja.

3. Za potrebe stavka 1. relevantni su interesi koji su zajednički ili suprotni interesu najmanje sljedećih strana:

- (a) višeg rukovodstva i članova upravljačkog tijela relevantnog subjekta;
- (b) pravnih ili fizičkih osoba koje imaju kontrolu ili kvalificirani udio u relevantnom subjektu;
- (c) vjerovnika za koje je tijelo za imenovanja ili drugo tijelo koje može biti ovlašteno za obavljanje te zadaće u predmetnoj državi članici utvrdilo da su važni na temelju informacija koje su dostupne tijelu za imenovanja ili drugom tijelu koje može biti ovlašteno za obavljanje te zadaće u predmetnoj državi članici;
- (d) svakog subjekta grupe.

4. Za potrebe stavka 1. relevantno je najmanje sljedeće:

- (a) usluge koje neovisni procjenitelj pruža, uključujući prethodno pružanje usluga, relevantnom subjektu i osobama iz stavka 3., a posebno poveznica između tih usluga i elemenata relevantnih za vrednovanje;
- (b) osobni i financijski odnosi između neovisnog procjenitelja i relevantnog subjekta i osoba iz stavka 3.;
- (c) ulaganja ili drugi značajni financijski interesi neovisnog procjenitelja;
- (d) u pogledu pravnih osoba, sve strukturne podjele ili drugi aranžmani koji se uspostavljaju kako bi se uklonile prijetnje neovisnosti kao što su samopregled, koristoljublje, zagovaranje, familijarnost, povjerenje ili zastrašivanje, uključujući aranžmane s pomoću kojih se zaposlenike koji mogu biti uključeni u vrednovanje može razlikovati od drugih zaposlenika.

[...]”

292 Uvodno valja pojasniti da tužitelji ne osporavaju da je društvo procjenitelj ispunjavalo uvjete predviđene člankom 38. točkama 1. i 2. Delegirane uredbe 2016/1075, odnosno da je posjedovalo potrebne kvalifikacije, iskustvo, sposobnost, znanje i sredstva te moglo učinkovito provesti vrednovanje 3 te da je bilo pravno odvojeno od relevantnih tijela javne vlasti i društva Banco Popular.

293 Ne tvrde ni da je društvo procjenitelj imalo stvaran ili mogući značajan interes koji je zajednički ili suprotan interesu relevantnog tijela javne vlasti, odnosno SRB-u.

1) Prvi prigovor, koji se odnosi na poveznice između društva procjenitelja i društva Banco Popular

294 Tužitelji tvrde da društvo procjenitelj nije bilo neovisno o društvu Banco Popular jer se čini da mu je pružalo usluge između 2012. i 2016., uključujući usluge koje su relevantne za vrednovanje 3. SRB nije uzeo u obzir postojanje značajnih sukoba interesa između društva procjenitelja i društva Banco Popular, u suprotnosti s člankom 41. stavkom 4. Delegirane uredbe 2016/1075.

295 Kao prvo, tužitelji tvrde da je društvo procjenitelj 2012. bilo revizor društva Banco Popular.

296 U tom je pogledu, s jedne strane, dovoljno utvrditi da iz informacija koje se nalaze na internetskoj stranici koja pripada Comisiónu nacional del mercado de valores (CNMV, Nacionalna komisija za tržište vrijednosnih papira, Španjolska), a koje spominje SRB, jasno proizlazi da društvo procjenitelj nije bilo revizor društva Banco Popular između 1991. i 2017.

297 S druge strane, argument tužiteljâ temelji se na pogrešnom tumačenju dokumenta Banke Španjolske od 28. rujna 2012., naslovljenog „Proceso de recapitalizaci3n y reestructuraci3n bancaria” (postupak dokapitalizacije i restrukturiranja banaka), koji su oni dostavili u prilogu tužbi.

298 Naime, u tablici iz tog dokumenta ne navodi se da je društvo procjenitelj bilo revizor društva Banco Popular 2012. godine, što su tužitelji priznali na raspravi. Iz tog dokumenta proizlazi da je Banka Španjolske povjerila društvu procjenitelju poslove koji se odnose na računovodstveno ispitivanje portfelja kredita i imovine zaplijenjene ili primljene radi plaćanja dugova društva Banco Popular i triju drugih banaka, u okviru neovisne procjene španjolskog bankarskog sektora provedene 2012.

299 Osim toga, valja istaknuti da je u svojoj izjavi o nepostojanju sukoba interesa od 22. svibnja 2017., navedenoj u točki 273. ove presude, društvo procjenitelj navelo da nije revizor društva Banco Popular.

300 Iz toga proizlazi da, suprotno onomu što tvrde tužitelji, društvo procjenitelj nije pružilo revizorske usluge društvu Banco Popular.

301 Kao drugo, tužitelji tvrde da je društvo procjenitelj 2015. savjetovalo društvo Banco Popular o prodaji društva Popular Banca Privada, SA (u daljnjem tekstu: društvo Banco Privada). Oslanjanju se na izvadak iz registracijskog dokumenta društva Banco Popular iz 2015., prema kojem je „[društvo Banco] Popular u studenome 2015. zadužilo [društvo procjenitelja] da proda 40 % njegovog društva kćeri Banca Privada” i prema kojem „[n]a datum tog dokumenta nije [bila] izvršena nikakva prodaja, a početni postotak mo[gao je] biti drukčiji”.

302 U tom pogledu valja istaknuti da je, u svojoj izjavi o nepostojanju sukoba interesa spomenutoj u točki 273. ove presude, društvo procjenitelj navelo da je društvu Banco Popular pružilo potporu u području procjene i transakcija, ali da te usluge ne predstavljaju sukob interes jer se odnose ili na pomoć u prodaji imovine odnosno poduzetnika koji više nisu bili dio banke, ili na potporu operacijama kupnje i prodaje za neznačajne transakcije koje nisu izvršene ili nemaju materijalnu vrijednost.

- 303 Dovoljno je utvrditi da iz vrednovanja 3 proizlazi da je društvo Banca Privada na datum sanacije bilo društvo kći u vlasništvu društva Banco Popular i da transakcija koju navode tužitelji nije bila provedena 2015.
- 304 Kao treće, tužitelji ističu da je, prema jednom novinskom članku, društvo Banco Popular 2016. angažiralo društvo procjenitelja da ga savjetuje u pogledu provedbe novih regulatornih standarda, odnosno Okružnice br. 4/2017 Banke Španjolske i standarda MSFI 9, čije korištenje u vrednovanju 3. osporavaju. Navode da su takve usluge predviđene u uvodnoj izjavi 40. i u članku 41. stavku 4. Delegirane uredbe 2016/1075.
- 305 Tužitelji se oslanjaju na članak iz novina *El Mundo* od 13. veljače 2018., naslovljen „[Društvo procjenitelj] je 2016. savjetovalo Angela Rona o računovodstvenoj politici društva Banco Popular” ([društvo procjenitelj] advised Angel Ron in 2016 on Banco Popular’s accounting policy), iz kojeg proizlazi da je društvo Banco Popular 2016. angažiralo društvo procjenitelja za tehničke savjete o posljedicama stupanja na snagu standarda MSFI 9 na nove regulatorne odredbe primjenjive od 1. siječnja 2018.
- 306 Valja istaknuti da iz istog članka proizlazi da je društvo procjenitelj navelo da ni u jednom trenutku nije radilo ni na jednom aspektu rezervacija koje je evidentiralo društvo Banco Popular i da je riječ o savjetima o načinu na koji se banka treba prilagoditi novim propisima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2018.
- 307 Tužitelji ne podnose nijedan element kojim bi se mogle dovesti u pitanje te tvrdnje društva procjenitelja u pogledu prirode usluga pruženih društvu Banco Popular u okviru provedbe standarda MSFI 9.
- 308 Prema tome, tužitelji nisu dokazali da su usluge koje je društvo procjenitelj pružalo društvu Banco Popular, kako u okviru projekta prodaje društva Banca Privada tako i u okviru provedbe standarda MSFI 9, bile povezane s elementima relevantnima za vrednovanje 3 u smislu članka 41. stavka 4. točke (a) Delegirane uredbe 2016/1075. Tužitelji ne objašnjavaju u kojoj bi mjeri te usluge koje je društvo procjenitelj u prošlosti pružalo društvu Banco Popular mogle utjecati na procjeniteljevu prosudbu u provedbi vrednovanja 3 i, stoga, mogle dokazati postojanje stvarnog ili mogućeg značajnog interesa koji je zajednički ili suprotan interesu društva Banco Popular, u smislu članka 41. stavka 2. te delegirane uredbe.
- 309 Slijedom toga, prvi prigovor treba odbiti.

2) Drugi prigovor, koji se odnosi na poveznice između društva procjenitelja i društva Banco Santander

- 310 Tužitelji ističu da je društvo procjenitelj društvu Banco Santander pružalo računovodstvene usluge od 2002. do 2016. te da je 2015. bilo glavni revizor grupe Santander. Navode da, suprotno onomu što je SRB naveo u pobijanoj odluci, činjenica da je društvo procjenitelj moglo biti neovisno 23. svibnja 2017., što je datum na koji mu je SRB povjerio zadaću procjenitelja, nije relevantna za potrebe vrednovanja 3. Ako SRB nije mogao predvidjeti sudjelovanje društva Banco Santander u postupku sanacije u svibnju 2017., trebao je uzeti u obzir taj čimbenik u lipnju 2017., kada je društvo procjenitelja zadužio za provedbu vrednovanja 3. SRB je također trebao uzeti u obzir usluge koje je društvo procjenitelj pružilo društvu Banco Santander nakon sanacije društva Banco Popular, prilikom njegove integracije u grupu Santander.

- 311 Smatraju da su usluge koje je društvo procjenitelj pružilo društvu Banco Santander relevantne s obzirom na članak 41. stavak 4. točku (a) Delegirane uredbe 2016/1075, koji se odnosi na pružanje prethodnih usluga subjektu koji je vlasnik subjekta u sanaciji.
- 312 U tom pogledu valja istaknuti da su, tijekom postupka u vezi s pravom na saslušanje, određeni pogođeni dioničari i vjerovnici podnijeli primjedbe u pogledu neovisnosti društva procjenitelja, za koju su smatrali da je bila kompromitirana činjenicom da je potomje društvo pružalo usluge društvu Banco Santander prije i nakon sanacije društva Banco Popular.
- 313 Kao prvo, SRB je u pobijanoj odluci, u odgovoru na te primjedbe, smatrao da revizorske usluge koje je društvu Banco Santander pružilo društvo procjenitelj ne treba uzimati u obzir pri ocjeni neovisnosti koju je proveo u trenutku angažiranja tog društva 23. svibnja 2017., s obzirom na to da je ta ocjena bila provedena u pogledu društva Banco Popular. SRB je naveo da, na taj datum, ocjena neovisnosti društva procjenitelja u odnosu na potencijalne kupce nije bila provedena s obzirom na to da, s jedne strane, nije bila predviđena pravnim okvirom i da je, s druge strane, postupak vrednovanja postupak koji se razlikovao od postupka prodaje kojim se određuje kupac. Konkretno, društvo procjenitelj prije donošenja sanacijskog programa nije imalo pristup informacijama koje se odnose na imena potencijalnih kupaca ili identitet kupca.
- 314 SRB je smatrao da, s obzirom na doseg i cilj vrednovanja 3, revizorske usluge koje je društvo procjenitelj u prošlosti pružalo društvu Banco Santander nisu ometale njegovu neovisnost u pogledu provedbe vrednovanja 3 i ne stvaraju stvaran ili mogući značajan interes koji je zajednički ili suprotan, u smislu članka 41. Delegirane uredbe 2016/1075. Posebno je istaknuo da se vrednovanje 3 odnosi samo na imovinu i obveze društva Banco Popular prije njegove prodaje društvu Banco Santander, a ne na imovinu i obveze društva Banco Santander.
- 315 Kao drugo, SRB je smatrao da usluge koje se odnose na integraciju društva Banco Popular, a koje je društvo procjenitelj pružilo društvu Banco Santander, ne dokazuju značajne zajedničke ili suprotne interese, u smislu članka 41. stavaka 2. i 4. Delegirane uredbe 2016/1075, s relevantnom osobom u smislu članka 41. stavka 3. te delegirane uredbe.
- 316 S jedne strane, SRB je smatrao da, s obzirom na doseg i cilj vrednovanja 3, usluge koje društvo procjenitelj pruža nakon datuma sanacije u pogledu poduzetnika s trajnim poslovanjem ne mogu utjecati na vrednovanje 3 i elemente koje ono sadržava. Usto, istaknuo je da vrednovanje 3 ne može utjecati na položaj društva Banco Popular ili društva Banco Santander jer se njime određuje samo treba li se odšteta posredstvom Jedinственog fonda za sanaciju (SRF) dodijeliti pogođenim dioničarima i vjerovnicima.
- 317 S druge strane, SRB je smatrao da je, u svakom slučaju, nakon donošenja sanacijskog programa društvo procjenitelj dalo dodatna jamstva kako bi zajamčilo da usluge pružene društvu Banco Santander ne mogu dovesti do značajnih zajedničkih ili suprotnih interesa koji su stvarni ili mogući. SRB je istaknuo da je, u svojoj izjavi od 18. prosinca 2019., društvo procjenitelj potvrdilo da nijedna usluga pružena društvu Banco Santander nije bila povezana s vrednovanjem imovine ili obveza koje su predmet vrednovanja 3, ni s financijskim izvještavanjem koje se na njih odnosi. Osim toga, naveo je da je društvo procjenitelj potvrdilo da nije bilo protoka informacija između obavljenog vrednovanja i drugih projekata, s obzirom na primijenjene zaštitne mjere i protokole o povjerljivosti.

- 318 Konkretno, kad je riječ o uslugama u vezi s integracijom društva Banco Popular, SRB je naveo da je društvo procjenitelj u dostatnoj mjeri pojasnilo da, iako je društvu Banco Santander pružalo savjetodavne usluge, one nisu bile povezane s uslugama koje se pružaju SRB-u, nisu se odnosile ni na jedno pitanje u vezi s uslugama vrednovanja koje se pružaju SRB-u niti su sadržavale usluge procjene ili pravne usluge povezane s društvom Banco Popular.
- 319 U tom pogledu valja istaknuti da je u svojoj izjavi od 18. prosinca 2019. o nepostojanju sukoba interesa, navedenoj u točki 276. ove presude, društvo procjenitelj navelo da ne postoji poveznica između usluga koje je pružilo društvu Banco Santander i vrednovanja 3 ili dokumenta pojašnjenja.
- 320 U skladu s člankom 41. stavkom 4. točkom (a) Delegirane uredbe 2016/1075, u svrhu utvrđivanja postojanja stvarnog ili mogućeg značajnog interesa koji je zajednički ili suprotan u smislu stavka 1. tog članka, relevantne su usluge koje neovisni procjenitelj pruža, uključujući prethodno pružanje usluga, relevantnom subjektu i osobama iz stavka 3., a posebno poveznica između tih usluga i elemenata relevantnih za vrednovanje.
- 321 Valja istaknuti da tužitelji ne ističu nijedan argument kojim se nastoje dovesti u pitanje SRB-ove ocjene koje se odnose na nepostojanje poveznice između, s jedne strane, revizorskih usluga i usluga u vezi s integracijom društva Banco Popular koje je društvo procjenitelj pružilo društvu Banco Santander i, s druge strane, elemenata relevantnih za vrednovanje 3, koje se odnosilo samo na procjenu društva Banco Popular, a ne na procjenu društva Banco Santander.
- 322 Tužitelji ne objašnjavaju na koji su način te usluge mogle utjecati ili se razumno moglo smatrati da utječu na prosudbu društva procjenitelja u provedbi vrednovanja 3 u smislu članka 41. stavka 2. Delegirane uredbe 2016/1075.
- 323 Osim toga, tužitelji tvrde da je društvo procjenitelj imalo značajan financijski interes da društvo Banco Santander bude zadovoljeno negativnim vrednovanjem društva Banco Popular. Smatraju da se time što odštetu isplaćuje SRF, a ne društvo Banco Santander, ne uzima u obzir činjenica da bi društvo Banco Santander moglo biti prisiljeno platiti višu cijenu za društvo Banco Popular ako bi postupci koji se pred Općim sudom vode radi poništenja sanacijskog programa bili uspješni. Stoga je u interesu društva Banco Santander da se vrednovanjem 3 ne otkrije vrijednost naplata društva Banco Popular u slučaju nesolventnosti koja je veća od one navedene u vrednovanju 2.
- 324 SRB je u pobijanoj odluci istaknuo da, s obzirom na cilj vrednovanja 3, a to je utvrditi bi li se s pogođenim dioničarima i vjerovnicima postupalo bolje u okviru hipotetskog redovnog postupka u slučaju nesolventnosti, ono ne bi moglo utjecati na prodaju društva Banco Popular i ne bi moglo utjecati na položaj društva Banco Santander. SRB je smatrao da vrednovanje 3 ima utjecaja samo u odnosu na njega, u mjeri u kojoj bi morao platiti odštetu posredstvom SRF-a u slučaju razlike u postupanju.
- 325 Valja istaknuti da tužitelji ne tvrde da rezultat vrednovanja 3 utječe na zakonitost i legitimnost odluke o provođenju sanacijskog postupka nad društvom Banco Popular i na rezultat te sanacije, odnosno njegovu prodaju društvu Banco Santander.
- 326 Usto, valja podsjetiti na to da je predmet vrednovanja 2 bio različit od predmeta vrednovanja 3, a to je procijeniti vrijednost društva Banco Popular kao cjeline, za potencijalnog kupca u okviru primjene instrumenta prodaje poslovanja. Stoga se procjenom vrijednosti imovine društva Banco Popular u okviru hipotetskog redovnog postupka u slučaju nesolventnosti, koja je provedena u vrednovanju 3, ne može dovesti u pitanje procjena provedena u vrednovanju 2.

- 327 Naposljetku, u skladu s člankom 85. stavkom 4. posljednjim podstavkom Direktive 2014/59, ako je potrebno zaštititi interes trećih strana koje su u dobroj vjeri stekle dionice institucije u sanaciji na temelju uporabe instrumenata sanacije, poništenje odluke sanacijskog tijela ne utječe na naknadne administrativne radnje ili transakcije koje je dotično sanacijsko tijelo izvršilo, a koje su se temeljile na poništenoj odluci.
- 328 Slijedom toga, suprotno onomu što tvrde tužitelji, eventualno poništenje odluke o sanaciji ne može dovesti do izmjene uvjeta prodaje društva Banco Popular društvu Banco Santander. Stoga se u svakom slučaju ne može dovesti u pitanje prodaja društva Banco Popular društvu Banco Santander za cijenu od jednog eura, a rezultat vrednovanja 3 nije relevantan u tom pogledu.
- 329 Osim toga, tužitelji su na raspravi spomenuli utjecaj koji bi poništenje pobijane odluke moglo imati na pravna sredstva u kaznenim stvarima koja su podnesena pred španjolskim sudovima.
- 330 U tom je pogledu dovoljno napomenuti da je Sud smatrao da se i tužbom za utvrđivanje odgovornosti i tužbom za utvrđenje ništavosti zahtijeva da kreditna institucija ili investicijsko društvo koje je u postupku sanacije ili sljednik tih subjekata nadoknadi gubitke koje su dioničari pretrpjeli zbog toga što je sanacijsko tijelo izvršavalo ovlasti otpisa i konverzije u odnosu na obveze te institucije ili tog društva, ili se zahtijeva da provede povrat ukupnih uloženih iznosa prilikom upisa dionica koje su otpisane zbog provođenja tog postupka sanacije. Takvim tužbama dovodi se u pitanje bilo kakvo vrednovanje na kojem se temelji odluka o sanaciji, s obzirom na to da je sastav kapitala dio objektivnih podataka tog vrednovanja. Dakle, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 82. i 95. svojeg mišljenja, tako bi se ugrozio sam postupak sanacije, kao i ciljevi koji se nastoje postići Direktivom 2014/59 (presuda od 5. svibnja 2022., Banco Santander (Sanacija banke Banco Popular), C-410/20, EU:C:2022:351, t. 43.).
- 331 Prema tome, s obzirom na to da vrednovanje 3, bez obzira na njegov rezultat, nije moglo utjecati na situaciju društva Banco Santander, tužitelji pogrešno tvrde da je društvo procjenitelj imalo interesa pogodovati tom društvu.
- 332 Iz toga proizlazi da tužitelji nisu dokazali da je SRB počinio očitu pogrešku time što je smatrao da usluge koje je društvo procjenitelj pružilo društvu Banco Santander ne dokazuju postojanje stvarnih ili mogućih značajnih interesa koji su zajednički ili suprotni, a mogli bi utjecati ili bi se razumno moglo smatrati da utječu na procjeniteljevu prosudbu, u smislu članka 41. Delegirane uredbe 2016/1075.
- 333 Prema tome, drugi prigovor treba odbiti.

3) Treći prigovor, koji se odnosi na činjenicu da je društvo procjenitelj provelo vrednovanje 2

- 334 Tužitelji ističu da je prethodno sudjelovanje društva procjenitelja u postupku sanacije moglo utjecati na njegovu prosudbu. Navode da se čini da je vrednovanje 3 osmišljeno da bi se došlo do zaključka koji je u skladu s procjenom razlike u postupanju iz vrednovanja 2. Smatraju da je SRB mogao imenovati drugog procjenitelja.
- 335 Valja istaknuti da se taj prigovor odnosi na drugi dio vrednovanja 2, koji sadržava simulaciju scenarija likvidacije i čiji je cilj, u skladu s člankom 20. stavkom 9. Uredbe br. 806/2014, procijeniti postupanje koje bi svaki red dioničara i vjerovnika očekivao da se subjekt na koji se odnosi sanacijska mjera likvidira redovnim postupkom u slučaju nesolventnosti u skladu sa španjolskim zakonodavstvom.

- 336 Najprije valja istaknuti da se nijednoj odredbi Uredbe br. 806/2014 ni Delegirane uredbe 2016/1075 izričito ne protivi to da vrednovanja 2 i 3 provede isti procjenitelj.
- 337 Nadalje, iz pobijane odluke proizlazi da su, tijekom postupka u vezi s pravom na saslušanje, određeni pogođeni dioničari i vjerovnici podnijeli primjedbe u pogledu neovisnosti društva procjenitelja, za koju su smatrali da je bila kompromitirana činjenicom da je potonje društvo provelo i vrednovanje 2 i vrednovanje 3. SRB je istaknuo da su neki od njih tvrdili da je društvo procjenitelj nastojalo potvrditi zaključke iz analize načela prema kojem se nijedan vjerovnik ne smije biti tretiran lošije, a koju je provelo u vrednovanju 2.
- 338 SRB je naveo da su vrednovanja 2 i 3 provedena s različitim ciljevima i da se stoga u njima koriste različiti pristupi. Cilj vrednovanja 2 bio je, u skladu s člankom 20. stavkom 5. Uredbe br. 806/2014, razjasniti sanacijsku mjeru na način da se ocijeni ekonomska vrijednost imovine i obveza društva Banco Popular na datum sanacije, dok se vrednovanjem 3 nastojalo procijeniti postupanje s pogođenim dioničarima i vjerovnicima u hipotetskom postupku u slučaju nesolventnosti, odnosno u odnosu na poduzetnika koji je prestao poslovati, u skladu s člankom 20. stavkom 18. točkom (a) te uredbe.
- 339 SRB je istaknuo da ga pravni okvir ne sprečava da odredi istog procjenitelja za provedbu različitih vrednovanja za istu sanaciju i da takvo određivanje samo po sebi ne ugrožava neovisnost procjenitelja.
- 340 SRB je naveo da se, iako je *ex ante* procjena postupanja prema pogođenim dioničarima i vjerovnicima u hipotetskom postupku u slučaju nesolventnosti, koja je uključena u vrednovanje 2, bila provedena u određenom roku te se temeljila na informacijama kojima je prije sanacije raspolagalo društvo procjenitelj, odnosno uglavnom onima dostupnima 31. ožujka 2017., vrednovanje 3 temeljilo se na detaljnijim informacijama od 6. lipnja 2017., odnosno datuma kraja poslovanja, kada su bile dostupne. SRB je smatrao da je, s obzirom na različite informacije na kojima su se temeljile te ocjene, kao i na njihovu različitu svrhu, društvo procjenitelj lako moglo doći do različitih zaključaka.
- 341 SRB je u pobijanoj odluci također naglasio da se primjenjivim pravnim okvirom priznaje da privremena procjena postupanja koje se moglo očekivati u odnosu na pogođene dioničare i vjerovnike da je subjekt bio likvidiran u okviru vrednovanja 2 ne može biti jednako precizna kao procjena iz vrednovanja 3 zbog različitih razloga, odnosno, osobito, vremenskih ograničenja i pomanjkanja podataka koji su dostatno blizu datumu sanacije u okviru vrednovanja 2. Tako bi, u skladu s člankom 20. stavkom 9. Uredbe br. 806/2014, vrednovanje uključivalo „procjenu” tog postupanja, dok se, u skladu s člankom 20. stavkom 17. te uredbe vrednovanjem 3 mora „utvrditi” to postupanje. SRB je naveo da se sama činjenica da su privremena procjena sadržana u vrednovanju 2 i vrednovanje 3 imali slične rezultate, ali su se temeljili na različitim hipotezama, ne može sama po sebi smatrati dostatnim dokazom da vrednovanje 3 nije bilo provedeno u skladu sa zakonskim zahtjevima.
- 342 Usto, s jedne strane, valja istaknuti da je u vrednovanju 2 društvo procjenitelj izrazilo brojne rezerve u pogledu pouzdanosti simulacije scenarija likvidacije koji to vrednovanje sadržava.

- 343 U tom je pogledu društvo procjenitelj u vrednovanju 2 pojasnilo da u toj fazi ne raspolaže svim potrebnim informacijama i podacima ni vremenom dostatnim za provođenje procjene koja bi bila više nego samo indikativna. U više je navrata navelo da se simulacija scenarija likvidacije temelji na brojnim neizvjesnostima i da će, kada budu dostupne preciznije informacije, moći rafinirati svoje hipoteze i pripremiti „čvršći” i pouzdaniji scenarij likvidacije.
- 344 Tužitelji stoga ne mogu tvrditi da društvo procjenitelj nije neovisno zbog toga što se smatralo vezanim zaključcima iz vrednovanja 2.
- 345 S druge strane, simulacija scenarija likvidacije društva Banco Popular u vrednovanju 2 temeljila se na podacima dostupnima na dan 31. ožujka 2017. i predviđala je trogodišnji scenarij. U vrednovanju 3 društvo procjenitelj oslonilo se na financijske informacije nerevidirane na dan 6. lipnja 2017. ili, ako one nisu bile dostupne, na one od 31. svibnja 2017., kako bi utvrdilo tri različita vremenska scenarija likvidacije.
- 346 Tako, u vrednovanju 3, društvo procjenitelj nije samo potvrdilo rezultat simulacije koja se nalazi u vrednovanju 2.
- 347 U tom je pogledu, na primjer, u vrednovanju 2, ukupna realizacija imovine društva Banco Popular za vjerovnike, u slučaju scenarija likvidacije od tri godine, procijenjena na 120,9 milijardi eura pri najboljoj hipotezi i na 116,5 milijardi eura pri najgoroj hipotezi. U vrednovanju 3, za scenarij likvidacije od tri godine, procjena imovine dovela je do drukčijeg rezultata, odnosno 101,546 milijardi EUR pri najboljoj hipotezi i 97,593 milijardi eura pri najgoroj hipotezi.
- 348 Sama činjenica da je društvo procjenitelj došlo do istog zaključka, odnosno da pogođeni dioničari i vjerovnici neće ishoditi naplatu u slučaju likvidacije društva Banco Popular, nije dovoljna da bi se utvrdilo da se ono pri provedbi vrednovanja 3 smatralo vezanim svojom procjenom provedenom u vrednovanju 2.
- 349 Iz toga proizlazi da argumentu tužiteljâ, prema kojem je društvo procjenitelj u vrednovanju 3 nastojalo potvrditi vrednovanje 2, proturječi sadržaj tih vrednovanja.
- 350 Iz toga slijedi da tužitelji nisu dokazali da je SRB pogrešno smatrao da činjenica da je društvo procjenitelj provelo vrednovanje 2 ne može dovesti u pitanje njegovu neovisnost u provedbi vrednovanja 3 ni određivanje tog društva kao neovisnog procjenitelja. U tom je pogledu bespredmetan argument prema kojem je SRB mogao odrediti drugog procjenitelja.
- 351 Prema tome, treći prigovor treba odbiti.
- 352 Iz analize drugog dijela tužbenog razloga proizlazi da tužitelji nisu istaknuli argumente kojima se može dovesti u pitanje SRB-ov zaključak prema kojem je društvo procjenitelj bilo neovisno u smislu članaka 38. i 41. Delegirane uredbe 2016/1075.
- 353 Iz toga slijedi da drugi dio tužbenog razloga treba odbiti, a slijedom toga i drugi tužbeni razlog u cijelosti.

4. Treći tužbeni razlog, koji se temelji na tome da je SRB nepropisno prenio ovlasti odlučivanja koje su mu dodijeljene Uredbom br. 806/2014 na društvo procjenitelja

- 354 Tužitelji tvrde da je pobijanu odluku, koja podrazumijeva široku diskrecijsku ovlast u pogledu odštete dioničarima i vjerovnicima pogođenima odlukom o sanaciji, SRB donio na temelju vrednovanja 3 koje je proveo privatni subjekt. Tvrde da je SRB u pobijanoj odluci samo sažeo vrednovanje 3 i dokument pojašnjenja, odnosno ključne aspekte izvršavanja ovlasti da im isplati ili ne isplati odštetu. Smatraju da je delegiranje ocjene svih pitanja koja se odnose na vrednovanje društvu procjenitelju, a da se pritom ne ispituju ulazni podaci ni primjedbe pogođenih dioničara i vjerovnika te ne provjere očito nedosljedne hipoteze detaljno opisane u prvom tužbenom razlogu, protivno načelu postavljenom u presudi od 13. lipnja 1958., *Meroni/Visoko tijelo* (9/56, EU:C:1958:7).
- 355 Tužitelji tvrde da SRB nije podnio nikakav dokaz da je proveo više od površnog ispitivanja vrednovanja 3 i da je ispitao samo dokument pojašnjenja koji je sastavilo društvo procjenitelj, a ne i primjedbe pogođenih dioničara i vjerovnika u vezi s vrednovanjem 3. SRB nije odstupio od vrednovanja 3 te je odluku o tome imaju li pogođeni dioničari i vjerovnici pravo na odštetu donijelo društvu procjenitelj, koje je provodilo SRB-ovu ovlast za donošenje odluka. Smatraju da se načelo utvrđeno u presudi od 13. lipnja 1958., *Meroni/Visoka vlast* (9/56, EU:C:1958:7) primjenjuje kada su SRB-ove ovlasti, čak i ako je riječ o jasno određenim provedbenim ovlastima, delegirane društvu procjenitelju bez odgovarajućeg SRB-ova nadzora.
- 356 Uvodno valja istaknuti da Ugovori ne sadržavaju nikakvu odredbu kojom se predviđa dodjela ovlasti tijelu, uredu ili agenciji Unije. Tako ni članak 290. UFEU-a, kojim se propisuje delegacija regulatornih ovlasti Komisiji u okviru zakonodavstva, ni članak 291. UFEU-a, kojim se provedbene ovlasti dodjeljuju državama članicama, Komisiji, i, u točno utvrđenim okolnostima, Vijeću, ne spominju agencije (mišljenje nezavisnog odvjetnika N. Jääskinena u predmetu *Ujedinjena Kraljevina/Parlament i Vijeće*, C-270/12, EU:C:2013:562, t. 75.).
- 357 Stoga je sudska praksa, a osobito presuda od 13. lipnja 1958., *Meroni/Visoka vlast* (9/56, EU:C:1958:7), uspostavila načela u području delegiranja ovlasti, a zatim presuda od 22. siječnja 2014., *Ujedinjena Kraljevina/Parlament i Vijeće* (C-270/12, EU:C:2014:18), kojom su ta načela primijenjena na slučaj u kojem je zakonodavac Unije agenciji dodijelio ovlasti.
- 358 U točki 41. presude od 22. siječnja 2014., *Ujedinjena Kraljevina/Parlament i Vijeće* (C-270/12, EU:C:2014:18), Sud je naveo da je u presudi od 13. lipnja 1958., *Meroni/Visoka vlast* (9/56, EU:C:1958:7), u biti, naglasio da su posljedice dodjeljivanja ovlasti vrlo različite ovisno o tome radi li se kod potonje, s jedne strane, o jasno određenim provedbenim ovlastima čije izvršavanje, stoga, podliježe strogoj kontroli objektivnih kriterija koje je utvrdila vlast koja dodjeljuje ovlast ili, s druge strane, o „diskrecijskoj ovlasti, koja uključuje široku slobodu procjene, koja može, ovisno o načinu na koji se koristi[la], omogućiti izražavanje stvarne ekonomske politike”.
- 359 Sud je dodao da je u presudi od 13. lipnja 1958., *Meroni/Visoka vlast* (9/56, EU:C:1958:7) također naveo da dodjeljivanje ovlasti prve vrste ne može značajno izmijeniti posljedice koje uključuje izvršavanje predmetnih ovlasti, dok druga vrsta dodjeljivanja, s obzirom na to da se njime zamjenjuje izbor vlasti koja dodjeljuje ovlasti onim vlasti kojoj su dodijeljene ovlasti, dovodi do „stvarnog prenošenja odgovornosti”. Kad je riječ o predmetu na temelju kojeg je donesena presuda od 13. lipnja 1958., *Meroni/Visoka vlast* (9/56, EU:C:1958:7), Sud je presudio da je dodjeljivanjem ovlasti od strane Visoke vlasti predmetnim tijelima Odlukom br. 14-55 od 26. ožujka 1955. o uspostavi financijskog mehanizma kojim se osigurava redovna opskrba

- zajedničkog tržišta starim željezom (SL 1955., 8, str. 685.) njima dana „sloboda procjene koja uključuje široku diskrecijsku ovlast“, što se ne može smatrati sukladnim „zahtjevima iz Ugovora“ (presuda od 22. siječnja 2014., Ujedinjena Kraljevina/Parlament i Vijeće, C-270/12, EU:C:2014:18, t. 42.).
- 360 Iz te sudske prakse proizlazi da se Uredbom br. 806/2014 SRB-u mogu dodijeliti jasno određene provedbene ovlasti čije korištenje stoga može podlijetati strogom nadzoru s obzirom na objektivne kriterije, ali da mu se njome ne mogu dodijeliti ovlasti koje uključuju diskrecijsku ovlast koja podrazumijeva široku slobodu procjene.
- 361 Valja istaknuti da u ovom slučaju tužitelji ne ističu prigovor nezakonitosti u pogledu Uredbe br. 806/2014. Ne tvrde da je SRB, kao agencija Unije, izvršavao diskrecijsku ovlast koju je trebala izvršavati institucija Unije. Tužitelji ne tvrde niti da SRB-ove provedbene ovlasti nisu jasno određene u Uredbi br. 806/2014, niti da je SRB povrijedio Uredbu br. 806/2014 jer je djelovao izvan ovlasti koje su mu dodijeljene tom uredbom.
- 362 Iz toga proizlazi da se argumentima tužiteljâ kojima se SRB-u stavlja na teret da je povjerio ovlast odlučivanja društvu procjenitelju ne može utvrditi povreda načela koja se odnose na delegiranje ovlasti, utvrđenih u presudi od 13. lipnja 1958., Meroni/Visoka vlast (9/56, EU:C:1958:7).
- 363 Osim toga, kad je riječ o argumentu tužiteljâ prema kojem je SRB delegirao svoju ovlast odlučivanja društvu procjenitelju, najprije valja podsjetiti na to da je odluku o tome da se ne dodijeli odšteta pogođenim dioničarima i vjerovnicima donio SRB, a ne društvo procjenitelj.
- 364 Nadalje, člankom 76. stavkom 1. točkom (e) Uredbe br. 806/2014 izričito se predviđa da se SRB, kako bi odlučio mogu li pogođeni dioničari i vjerovnici imati pravo na odštetu, mora osloniti na rezultate neovisnog vrednovanja predviđenog člankom 20. stavkom 16. te uredbe. Usto, sadržaj tog vrednovanja uređen je člankom 20. stavcima 17. i 18. Uredbe br. 806/2014, a kriteriji koji se odnose na metodologiju za vrednovanje razlike u postupanju predviđeni su Delegiranom uredbom 2018/344.
- 365 Stoga je, u skladu s Uredbom br. 806/2014, gospodarske i tehničke aspekte procjene postupanja koje bi postojale u odnosu na pogođene dioničare i vjerovnike da je društvo Banco Popular bilo podvrgnuto redovnom postupku u slučaju nesolventnosti trebao ocijeniti neovisni procjenitelj, a ne sam SRB. Suprotno onomu što tvrde tužitelji, činjenica da je SRB društvu procjenitelju povjerio provedbu vrednovanja 3 ne može se tumačiti kao delegiranje njegove ovlasti za donošenje odluke.
- 366 Naposljetku, SRB, prije donošenja odluke o mogućoj isplati odštete pogođenim dioničarima i vjerovnicima, treba provjeriti poštuje li vrednovanje koje je proveo neovisni stručnjak zahtjeve iz Uredbe br. 806/2014 i Delegirane uredbe 2018/344 i, također, ispunjava li taj stručnjak zahtjeve neovisnosti predviđene Delegiranom uredbom 2016/1075.
- 367 U tom pogledu, s jedne strane, valja istaknuti da se činjenica da je SRB odobrio zaključke vrednovanja 3 ne može tumačiti kao izostanak SRB-ova nadzora nad poštovanjem zahtjeva koje neovisni procjenitelj treba ispunjavati prilikom provedbe svojeg vrednovanja.
- 368 S druge strane, argumentu tužiteljâ prema kojem je SRB samo sažeo vrednovanje 3 i dokument pojašnjenja, te prema kojem nije ispitao primjedbe pogođenih dioničara i vjerovnika u vezi s vrednovanjem 3, proturječi sadržaj pobijane odluke.

- 369 Naime, u glavi 4. pobijane odluke SRB je ocijenio neovisnost društva procjenitelja s obzirom na zahtjeve iz članka 20. stavka 1. Uredbe br. 806/2014 i iz poglavlja IV. Delegirane uredbe 2016/1075 te je, u glavi 6.2.1. pobijane odluke, odgovorio na „primjedbe u vezi s neovisnošću procjenitelja”.
- 370 U glavi 5. pobijane odluke, naslovljenoj „Vrednovanje 3”, SRB je, nakon što je ukratko prikazao sadržaj vrednovanja 3, smatrao da ono ispunjava zahtjeve primjenjivog pravnog okvira, osobito one predviđene u članku 20. stavku 17. Uredbe br. 806/2014 te članku 3., članku 4. stavcima 1. do 5. i članku 6. točkama (a) i (b) Delegirane uredbe 2018/344, te da je ono u dostatnoj mjeri obrazloženo i razumljivo da bi činilo osnovu odluke na temelju članka 76. stavka 1. točke (e) Uredbe br. 806/2014.
- 371 SRB je u glavi 6.2.2 pobijane odluke odgovorio na „primjedbe u vezi sa sadržajem vrednovanja 3”, a koje se odnose, među ostalim, na informacije i hipoteze upotrijebljene u vrednovanju 3, kao i na scenarij likvidacije i metodologiju koje je društvo procjenitelj uzelo u obzir. Kad je riječ o procjeni različitih kategorija imovine, provedenoj u vrednovanju 3, SRB je ispitao je li ona i dalje valjana s obzirom na primjedbe pogodjenih dioničara i vjerovnika i na dokument pojašnjenja.
- 372 Iz prethodno navedenoga slijedi da tužitelji pogrešno tvrde da je SRB nepropisno prenio ovlasti odlučivanja koje mu dodjeljuje Uredba br. 806/2014 na društvo procjenitelja.
- 373 Iz toga slijedi da treba odbiti treći tužbeni zahtjev i, slijedom toga, tužbu u cijelosti.

IV. Troškovi

- 374 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da tužitelji nisu uspjeli u postupku, valja im naložiti snošenje vlastitih troškova te SRB-ovih troškova, u skladu s njegovim zahtjevima.
- 375 Na temelju članka 138. stavka 1. Poslovnika, države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Stoga će Kraljevina Španjolska snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (treće prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Društvu Bybrook Capital Badminton Fund LP dopušta se da stupi na mjesto društava Cairn Global Funds PLC i Cairn Special Opportunities Credit Master Fund Limited kao tužitelj.**
- 2. Društvu PIMCO Global Cross-asset Opportunities Master Fund LDC dopušta se da stupi na mjesto društva PHFS series SPC - PHSF VII SP kao tužitelj.**
- 3. Tužba se odbija.**
- 4. Društvu ACMO Sàrl i drugim tužiteljima čija su imena navedena u prilogu nalaže se snošenje vlastitih troškova i troškova Jedininstvenog sanacijskog odbora (SRB).**
- 5. Kraljevina Španjolska snosit će vlastite troškove.**

van der Woude

De Baere

Steinfatt

Kecsmár

Kingston

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 22. studenoga 2023.

Potpisi

Sadržaj

I.	Okolnosti spora	2
II.	Zahtjevi stranaka	6
III.	Pravo	7
	A. Dopuštenost	7
	B. Meritum	7
	1. Uvodne napomene	8
	a) Opseg nadzora koji provodi Opći sud	8
	b) Dopuštenost dokaza podnesenih u prilogu replici	9
	2. Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na očitim pogreškama u ocjeni u pogledu procjene trajanja razdoblja nesolventnosti, prihodonosnih kredita, neprihodonosnih kredita, nepokretne imovine i pravnih rizika društva Banco Popular	10
	a) Prvi dio, koji se odnosi na trajanje scenarija likvidacije	13
	1) Prvi prigovor, koji se temelji na pogrešnom razumijevanju Zakona 22/2003 ...	14
	2) Drugi prigovor, koji se temelji na neuzimanju u obzir duljeg razdoblja likvidacije	18
	b) Drugi dio, koji se odnosi na vrednovanje prihodonosnih kredita	20
	1) Prvi prigovor, koji se odnosi na reklasifikaciju prihodonosnih kredita u neprihodonosne kredite	20
	2) Drugi prigovor, koji se odnosi na hipoteze prijevremene otplate prihodonosnih kredita	22
	i) O prihodonosnim kreditima poduzetnicima	23
	ii) O prihodonosnim hipotekarnim kreditima	25
	3) Treći prigovor, koji se odnosi na nova neispunjavanja obveza plaćanja preostalih prihodonosnih kredita	28
	4) Četvrti prigovor, koji se odnosi na diskontnu stopu na prodaju preostalog dijela portfelja prihodonosnih kredita	28
	c) Treći dio, koji se odnosi na vrednovanje neprihodonosnih kredita	29
	d) Četvrti dio, koji se odnosi na vrednovanje nepokretne imovine	31
	e) Peti dio, koji se odnosi na vrednovanje pravnih rizika	34

3. Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na tome da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što je odredio društvo procjenitelja kao neovisnog procjenitelja	39
a) Prvi dio, koji se temelji na tome da SRB nije ispitao neovisnost društva procjenitelja	39
b) Drugi dio, koji se temelji na tome da društvo procjenitelj nije bilo neovisno u smislu članka 38. Delegirane uredbe 2016/1075	41
1) Prvi prigovor, koji se odnosi na poveznice između društva procjenitelja i društva Banco Popular	43
2) Drugi prigovor, koji se odnosi na poveznice između društva procjenitelja i društva Banco Santander	44
3) Treći prigovor, koji se odnosi na činjenicu da je društvo procjenitelj provelo vrednovanje 2	47
4. Treći tužbeni razlog, koji se temelji na tome da je SRB nepropisno prenio ovlasti odlučivanja koje su mu dodijeljene Uredbom br. 806/2014 na društvo procjenitelja . . .	50
IV. Troškovi	52